

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра англійської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Юрій КОТЛЯР

“ ” 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

Спеціальність 291

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Перший рік навчання

Розробник

В.о. завідувача кафедри
англійської філології та перекладу

Завідувач кафедри міжнародних
відносин та зовнішньої політики

Гарант освітньої програми

Декан факультету політичних наук

Начальник НМВ

Маргарита ЛИМАР

Тетяна ЗУБЕНКО

Олександр ШЕВЧУК

Ірина ГАБРО

Анастасія ХМЕЛЬ

Сергій ШКІРЧАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	<i>Іноземна мова (англійська)</i>
Галузь знань	<i>29 Міжнародні відносини</i>
Спеціальність	<i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
Спеціалізація (якщо є)	
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини (з вивченням двох іноземних мов)»</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Статус дисципліни	<i>нормативна</i>
Курс навчання	<i>I</i>
Навчальний рік	<i>2024/2025</i>
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма
	<i>1,2</i>
Іноземна мова спеціальності	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	<i>8 / 240 год.</i>
Структура курсу:	Денна форма
- лекції	не передбачені навчальним планом
- практичні заняття (групові/півгрупові)	<i>120 год. (30+90)</i>
- годин самостійної роботи студентів	<i>120 год. (30+90)</i>
Відсоток аудиторного навантаження	<i>48%</i>
Мова викладання	<i>англійська</i>
Форма проміжного контролю	<i>залік (2 семестр)</i>

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» є формування у студентів мовної компетенції відповідно до їх фаху. Програма спрямована на підготовку студентів з урахуванням комунікативних потреб у їх майбутній професійній діяльності.

Програма I курсу спрямована на формування стартового рівня навчання мови спеціальності. Дана програма сприяє накопиченню знань та формуванню умінь і навичок, які студенти застосовуватимуть для більш поглибленого вивчення мови на II – IV курсах.

Завдання курсу:

Програма з мови спеціальності для I курсу націлена на формування мовних основ для подальшого спілкування у професійно значущих комунікативних сферах (в т.ч. у фаховій), розвиток мовної компетенції у суспільно-політичній сфері, що нерозривно пов'язана з фахом студентів.

У результаті вивчення дисципліни студент I курсу:

має знати:

- базову лексику із суспільно-політичних сфер та удосконалити мовні навички для формування фахово-значущих компетентностей, необхідних для подальшої діяльності у галузі міжнародних відносин з використанням іноземної (англійської) мови дипломатичного рівня;
- граматичні структури, типові для фахово-орієнтованих і науково-публіцистичних текстів;
- основи теорії перекладу;
- часто вживані ідіоматичні вирази, метафори, алюзії та інші фігури мови, які відносяться до соціально-політичного дискурсу;
- стійкі вирази, реалії та безеквівалентну лексику;

має вміти:

- застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань;
- виконувати перекладацьку роботу (усну та письмову) в межах своїх компетенцій, вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених задач;
- використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- розуміти імпліцитну інформацію в усному мовленні при особистому спілкуванні, виступати публічно за фаховими темами іноземною мовою;
- виступати з презентаціями та доповідями під час наукових та практичних заходів іноземною мовою;
- виявляти і аналізувати специфіку комунікативної ситуації перекладу та її вплив на перекладацькі рішення;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.

Очікувані результати навчання: студент повинен оволодіти фахово-значущими компетенціями, необхідними для власної діяльності у галузі міжнародних відносин з використанням іноземної (англійської) мови дипломатичного рівня, мати вміння і навички перекладацької роботи у діловій сфері. Згідно ОПП дисципліна має формувати такі спеціальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- ЗК7.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК9.** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК11.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК12.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК13.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 14.** Здатність до міждисциплінарної взаємодії, налагодження та здійснення комунікаційної діяльності із зовнішнім середовищем, спілкування з експертами з інших галузей.
- ЗК 15.** Здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості.
- ЗК 16.** Здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної і автономної праці, використання системного підходу до розроблення та реалізації проектів.
- ЗК 17.** Здатність турбуватися про якість, виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.
- СК2.** Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК6.** Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).
- СК7.** Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
- СК12.** Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Програмні **результати навчання** передбачають таке:

- РН 03.** Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
- РН 05.** Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.
- РН 10.** Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.
- РН 12.** Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.
- РН 13.** Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.
- РН 17.** Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма (1 семестр)

№	Теми	Практичні (півгрупові)	Самостійна робота
1	Introducing People	12	12
2	Describing People in English	10	10
3	A Person in Society. Professions	8	8
	Всього годин за курсом	30	30

Денна форма (2 семестр)

№	Теми	Практичні (півгрупові)	Самостійна робота
4	Traversing the Globe	12	12
5	Basics of Physical Geography	8	8
6	Political Map of the World	10	10
7	Basics of Country Studies	16	16
8	People Group Facts and Nationalities	12	12
9	At Home and Abroad	16	16
10	Language as Uniting Factor for People	8	8
11	Prehistory of the Modern Diplomacy	8	8
	Всього годин за курсом	90	90

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій (лекції не передбачені навчальним планом)

4.2. План практичних (півгрупових) занять

1 семестр

Граматичні теми на повторення протягом семестру: *Present and past*: present continuous; present simple; present continuous and present simple (comparison); past simple; past continuous. *Present perfect and past*: present perfect; present perfect continuous; present perfect continuous and simple (comparison). У першому семестрі студенти також вивчають основи оформлення презентації та структурування слайдів.

№	Теми
1	Тема 1. Introducing People Necessary information to introduce a person. Ethics and ways of talking about people. Vocabulary work.
2	Тема 1. Introducing People Reading: “What’s in a Name?” Forms of addressing people. Discuss the meaning of names and surnames.
3	Тема 1. Introducing People Interview basics. Self-introduction. Dialogic speech. Formal and informal dialogue.
4	Тема 1. Introducing People Hobbies, habits and self-perception. Marital status, family etc. Vocabulary work. Grammar revision exercises.
5	Тема 1. Introducing People Traditions of celebrating coming of age in different cultures. Listening and reading practice.
6	Тема 1. Introducing People Discussion of age and age-related changes. Grammar and lexical exercises.
7	Тема 2. Describing People in English Impressions from the first meeting. The meaning of names. Vocabulary work. Conversational practice, reading.
8	Тема 2. Describing People in English Appearance and features of people. Age, build, types of complexions. Face, types of hair. Character description. Vocabulary work.
9	Тема 2. Describing People in English The influence of appearance on people's perception. Smiling as a sign of politeness and a way to become more attractive. Doing thematic exercises.
10	Тема 2. Describing People in English Types of appearance of the peoples of the world. Adjectives to describe appearance. Game: Students describe the appearance of their classmates and try to guess each other according to the descriptions. Lexical exercises.
11	Тема 2. Describing People in English Person’s character. Adjectives for description of character traits. Vocabulary practice: “Thinking and feeling”.

	Reading and listening practice. Lexical and grammar exercises.
12	Тема 3. A Person in Society. Professions Description of a person as a part of society. Vocabulary work. Listening and reading practice.
13	Тема 3. A Person in Society. Professions Vocabulary practice: “People and relationships”. Grammar and lexical exercises.
14	Тема 3. A Person in Society. Professions Professions, types of professional occupations. Choosing a profession: motivation, goals. Talking about requirements, skills, professional relevance.
15	Тема 3. A Person in Society. Professions Thematic exercises. Discussion of professions. Grammar revision exercises.

2 семестр

Граматичні теми на повторення протягом семестру: *Present perfect and past:* 'How Long have you (been) ...?'; 'for' and 'since' 'When ...?' and 'How Long ...?'; present perfect and past; past perfect; past perfect continuous; 'have' and 'have got'; 'used to (do)'. *Future:* present tenses for the future; '(I'm) going to (do)'; will/shall; 'I will' and 'I'm going to'; 'will be doing' and 'will have done'; 'when I do' / 'when I've done' / 'when' and 'if'.

№	Теми
1	Тема 4. Traversing the Globe Introduction: The world in which we live: geographic, political and other dimensions. Reading: “Complete Gap Round the World”. Translation practice. Grammar revision exercises.
2	Тема 4. Traversing the Globe Students tell about their travel experiences and plans: “My experience of travelling”, “Places of the globe which I want to visit.” Discussing famous quotes: “People don’t take trips, trips take people.” – John Steinbeck. “Man cannot discover new oceans unless he has the courage to lose sight of the shore.” – Andre Gide Vocabulary work. Practice of dialogic speech.
3	Тема 4. Traversing the Globe Discussing a famous quote: “You must be the change you wish to see in the world.” – Gandhi Listening practice: “Travelling the world” Sal Lavallo (TED Talks) Vocabulary practice: “The natural world” – exercises
4	Тема 4. Traversing the Globe Listening practice: “Dian Fossey” (with the tasks). General discussion of fauna and flora protection. Working with vocabulary, lexical and grammar exercises.
5	Тема 4. Traversing the Globe Reading: “11 Places You Should Definitely Try to See on a Round the World Trip”. Discussion on the most interesting places of the planet. Speaking practice. Grammar revision exercises.
6	Тема 4. Traversing the Globe Working with vocabulary and lexical exercises. Watching and discussing the video about “15 Unbelievable Places that Actually Exist”: Mauritius, Tianzi Mountains, Crooked Forest, Naica Mine, Gates of Hell etc. Listening and speaking practice.
7	Тема 5. Basics of Physical Geography Reading: “At the Map of the World”.

	Learning vocabulary on the mainlands and parts of the world. Vocabulary work. Grammar revision exercises.
8	Tema 5. Basics of Physical Geography Learning vocabulary on geographical objects. Studying the physical map. Lexical exercises. Practice of consecutive interpretation and map searching of geographical features.
9	Tema 5. Basics of Physical Geography Students prepare their own lists of the most scary, beautiful, strange, sacred, technologically advanced; conservative, religious, dangerous, or fun places of our planet and discuss them with the groupmates.
10	Tema 5. Basics of Physical Geography Students' presentations. Working with the physical map of the world. Practice of dialogic speaking. Grammar revision exercises.
11	Tema 6. Political Map of the World Introduction. Observing political map of the world. Great Britain and Ukraine: Political characteristics of the countries. Speaking practice; working with vocabulary.
12	Tema 6. Political Map of the World A general overview of the geographical location of the countries. Groups of countries according to different characteristics. Discussion of their similarities and differences in terms of political structure.
13	Tema 6. Political Map of the World Names of countries, peoples; adjectives. Correct pronunciation. Discussion of encyclopaedic facts about different countries. Practice of dialogic speech.
14	Tema 6. Political Map of the World Study general information about some countries of the world (The textbook: Kruhlii O.R. <i>Foreign language (English). Part I.</i> Lutsk, 2011. C. 20-21): Afghanistan, Algeria, Argentina, Armenia, Australia, Azerbaijan...
15	Tema 6. Political Map of the World Study general information about some countries of the world: Belgium, Bosnia-Herzegovina, Brazil, Bulgaria, Canada... Grammar revision exercises.
16	Tema 7. Basics of Country Studies Introduction. Geography of the United Kingdom. Reading: "New Island in the Sun". Translation practice. Vocabulary work.
17	Tema 7. Basics of Country Studies Some facts about Great Britain. Official name, country symbols, government, economy, etc. Students' reports on the most interesting periods from the history of Great Britain. Lexical and grammar exercises.
18	Tema 7. Basics of Country Studies Reading: "The Spirit of London". Translation practice. Grammar revision exercises.
19	Tema 7. Basics of Country Studies Ukraine. Historical facts and stages of state-building. Official name, country symbols, government, economy, etc. Students' reports on the most interesting periods from the history of Ukraine.
20	Tema 7. Basics of Country Studies

	Kyiv. Attractions in Kyiv. Vocabulary work. Lexical exercises. Translation of proper names. Standards of the Ukrainian-English transliteration. Grammar revision exercises.
21	Tema 7. Basics of Country Studies A conversation about what makes a city special. Features of Mykolaiv: historical background, parts of the city, important locations. Mykolaiv region. Nature, places for traveling.
22	Tema 7. Basics of Country Studies Ukraine as a country of opportunities. Places to travel. Nature reserves. Architecture. Reading practice. Listening practice.
23	Tema 7. Basics of Country Studies Practice of dialogic speech about travelling in Ukraine. Grammar revision exercises.
24	Tema 8. People Group Facts and Nationalities Introduction. Diversity of peoples. Listening practice: “Multiculturalism” & “Nationality” (with the tasks). Communication traditions of different nations. Students’ reports.
25	Tema 8. People Group Facts and Nationalities Reading: “People Group Facts”. Vocabulary. Difference between ethnic and regional groups. Multi-lingual ethnic groups, ethnic language groups, monolingual enemies. Working with vocabulary. Grammar revision exercises.
26	Tema 8. People Group Facts and Nationalities Listening practice: “Indigenous Peoples” (with the tasks) Discussions on different nations – their traditions, perception of the world and ways of international communications.
27	Tema 8. People Group Facts and Nationalities Discussion of the basics of speaking and conversation techniques. Listening practice: “Francis Firebrace – an Aboriginal storyteller” (with the tasks). Grammar revision exercises.
28	Tema 8. People Group Facts and Nationalities Students prepare presentations on national diversity, describing a particular group, its population; geographical distribution; appearance and features; language (dialects); roots (origin); religion(s) / worldview; who are their friends/enemies (reasons); a place in world civilization.
29	Tema 8. People Group Facts and Nationalities Reading: “How not to Behave badly Abroad”. Listening practice: “International Etiquette” (with the tasks).
30	Tema 9. At Home and Abroad Introduction. Places where people live. Types of buildings and interior finishes. Reading: “My House”.
31	Tema 9. At Home and Abroad Housing preferences in different countries. Reports of students. Discussion of own preferences for home design. Grammar revision exercises.
32	Tema 9. At Home and Abroad Vocabulary practice: “Travel and movement”. Grammar and lexical exercises.
33	Tema 9. At Home and Abroad Reading: “Bright Prospects for Tourism in Europe”. Learning different text structures.

	Exercises. Working with vocabulary. Speaking practice.
34	Tema 9. At Home and Abroad <u>Travelling by train.</u> Travelling as a new world religion. Watching and discussing topical video. Listening and speaking practice. Learning different text structures
35	Tema 9. At Home and Abroad <u>Travelling by air.</u> At the airport. Reading: “Mackenzie Airport Welcomes First-Time Fliers!” Exercises. Speaking practice.
36	Tema 9. At Home and Abroad <u>Travelling by sea.</u> Reading: “Winter Cruise”. Vocabulary and useful phrases.
37	Tema 9. At Home and Abroad Making up dialogues about train travel (route through Europe). Speaking practice. Vocabulary practice: “Places”. Grammar and lexical exercises.
38	Tema 10. Language as Uniting Factor for People Introduction. Language as the main means of conveying information. English as an international language. The lingua franca. General features of the world languages.
39	Tema 10. Language as Uniting Factor for People Reading: “The World of English”. The prevalence of the English language; facts from the history of its development. Grammar revision exercises. Speaking practice.
40	Tema 10. Language as Uniting Factor for People Students' reports on different languages of the world. Endangered and dead languages.
41	Tema 10. Language as Uniting Factor for People Reading: “Kenneth Hale”. Difficulties in learning a language. Ways to learn languages faster. Speaking practice.
42	Tema 11. Prehistory of the Modern Diplomacy Introduction. Diplomacy as a way of communication between nations. Watching and discussing a topical video. Listening and speaking practice. Reading: “Diplomacy and Diplomats”.
43	Tema 11. Prehistory of the Modern Diplomacy Prehistory of diplomatic practice. Diplomacy in ancient history: General characteristics. Greek diplomacy. Diplomatic practice of the Romans and the Italians. Vocabulary practice. Grammar revision exercises.
44	Tema 11. Prehistory of the Modern Diplomacy French diplomacy. Modern diplomacy. Students prepare reports and discuss milestone periods from diplomatic history. Speaking practice. Watching videos.
45	Tema 11. Prehistory of the Modern Diplomacy Negotiations as a way to reach compromises. Diplomat as the main participant in the negotiation process. Cases from diplomatic practice. Grammar revision exercises.

5. Завдання для самостійної роботи та поточний контроль

Тест (граматика та лексика)	Протягом семестру студенти вчать нову лексику та повторюють граматичні теми. Наприкінці семестру вони складають комбінований тест на перевірку лексичних та граматичних знань.
Робота протягом практичних занять	Під час практичних занять студент бере активну участь у перевірці завдань до самостійної роботи та письмових вправ, в обговоренні фахових тем, дискусіях тощо.
Контрольна робота (презентація)	Проводиться по завершенні першого семестру для перевірки знань з розглянутих тем. Може бути проведена у письмовій формі або у формі презентації.
Залік	Вид підсумкового контролю знань. Проводиться у 2 семестрі. Отримавши питання, студент має до 4-5 хвилин на підготовку та підготовку. Заліковий білет містить три питання по 10 балів кожне.

5.1. Забезпечення освітнього процесу

- робоча навчальна програма;
- базові та додаткові підручники, англомовні публікації, навчальні посібники;
- словники і довідкова література;
- відео та аудіо матеріали;
- контрольні завдання для тематичного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень студентів;
- матеріали семестрових екзаменів.

Контрольна робота

Prepare a presentation describing a famous politician. Tell about his/her origin. Talk about the person's profession. What are his/her duties and responsibilities. Describing the type of appearance, character, give specific examples from his/her biography or current activities that confirm the presence of the described traits. You can also compare the person's appearance and character at different times in his/her life/career and analyse the changes experienced by he/she. The possible personalities for analysis:

- Alexander Boris de Pfeffel Johnson
- Joseph Robinette Biden Jr
- Andrzej Sebastian Duda
- Dalia Grybauskaitė
- Recep Tayyip Erdoğan
- Emmanuel Jean-Michel Frédéric Macron
- Olaf Scholz
- Xi Jinping
- Alexander Lukashenko etc.

Тест (зразок)

1. Which sentence is correct?

- a) She always is helping her brother with his homework.
- b) He helps his father at work every weekend.

- c) They is talking about their new project right now.
- d) I am never wear glasses.

2. Choose the correct form of the verb:

- "My sister _____ to the gym every Saturday."*
- a) goes
  - b) is go
  - c) going
  - d) is goes

3. Which sentence is in the Present Continuous?

- a) My father is repairing his car in the garage now.
- b) She works in a large company as a manager.
- c) My cousin always wakes up early.
- d) They visit their grandmother every month.

4. Choose the correct form of the verb:

- "Right now, we _____ a new movie at the cinema."*
- a) are watching
  - b) watchs
  - c) watches
  - d) is watching

5. Choose the correct sentence:

- a) My sister is having blue eyes and blonde hair.
- b) We are playing tennis with our cousins every Sunday.
- c) He works as a doctor, but today he is taking a day off.
- d) They are often visiting their grandparents.

6. Choose the correct form of the verb:

- "She _____ very patient throughout the entire project and has already helped her younger brother with his homework."*
- a) has been
  - b) have been
  - c) is being
  - d) was being

7. Which sentence uses the Present Simple correctly?

- a) I am going to the gym every day.
- b) He is being an engineer.
- c) My mother works in a hospital.
- d) They are liking to go hiking on weekends.

8. Choose the correct form of the verb:

- "They _____ in this city for five years, and they are known as very generous and kind neighbors."*
- a) have lived
  - b) has lived
  - c) living
  - d) are lived

9. Choose the correct sentence:

- a) Right now, my friend talks with his boss.
- b) Her brother plays the guitar at the moment.
- c) We are helping our parents to prepare dinner right now.
- d) She always is rude to her co-workers!

10. Choose the correct form of the verb:

- "I _____ never _____ such a determined and hardworking person before."*
- a) have seen
  - b) has saw
  - c) have saw
  - d) has seen

5.2. Орієнтовні питання для підсумкового контролю (заліку):

Завдання №1. Imagine that you are planning a trip to ____ (a random direction) ____ or have already returned from there. Explain the reasons and purpose of your trip. Describe your journey from the moment you buy tickets until you return home. Tell about your feelings and impressions, moving or flight, the visited country(s), people(s) and culture(s), everything that may be interesting in the context of this trip. Directions for the trip: Africa, Asia, Australia and Oceania, Europe, North America, South America.

Завдання №2. Орієнтовні теми для обговорення:

1. General description of our world: geographic, political and other dimensions.
2. The most interesting places of our planet.
3. Political map of the world.
4. Reasons and ways to travel.
5. Traveling for volunteering and charity.
6. Ukraine as a unique place of Europe.
7. The Great Britain: new island in the sun.
8. Tourism. Traveling as a new world religion.
9. Travelling by train. At the train station.
10. Travelling by air. At the airport.
11. Diversity of peoples.
12. Communication traditions of different nations.
13. Appearance and features of people.
14. Difference between ethnic and regional groups.
15. Features of the national character.
16. Description of a person's character (using specific examples).
17. Ukrainians and British: a comparative analysis of behaviour.
18. Language as the main means of conveying information.
19. General features of the world languages.
20. English as an international language.
21. The history of development and prevalence of the English language.
22. Difficulties in learning languages.
23. The factors of the modern nation building.
24. The role of spirituality and religion in uniting people into nations.
25. Roots of patriotism and nationalism.
26. Diplomacy as a way of communication between nations.
27. Pre-history of diplomatic practice.
28. Diplomacy in ancient history.
29. Greek diplomacy.
30. Diplomatic practice of the Romans and the Italians.
31. French diplomacy.
32. Development of the diplomatic art in modern times.
33. Negotiations as a way to reach compromises.
34. Diplomat as the main participant in the negotiation process.
35. The main qualities of a good diplomat.
36. Evolution of skills and abilities of a diplomat.
37. Diplomatic traditions and business behaviour.
38. Requirements for the state representatives.

Завдання №3. Приклади цитат для обговорення:

39. The world needs dreamers and the world needs doers. But above all, the world needs dreamers who do. – *Sarah Van Breathnach*
40. The world is a book, and those who do not travel read only a page. – *Saint Augustine*

41. We are what we think. All that we are arises with our thoughts. With our thoughts, we make the world. – *Buddha*
42. Don't go around saying the world owes you a living; the world owes you nothing; it was here first. – *Mark Twain*
43. The world is a fine place and worth fighting for and I hate very much to leave it. – *Ernest Hemingway*
44. Participate joyfully in the sorrows of the world. We cannot cure the world of sorrows, but we can choose to live in joy. – *Joseph Campbell*
45. The whole world, as we experience it visually, comes to us through the mystic realm of color. – *Hans Hofmann*
46. Don't worry about the world coming to an end today. It is already tomorrow in Australia. – *Charles M Schulz*
47. The only thing we have to fear on the planet is man. – *Carl Gustav Jung*
48. The earth laughs in flowers. – *E. E. Cummings*
49. Although the world is full of suffering, it is full also of the overcoming of it. – *Helen Keller*
50. Not all those who wander are lost. – *J.R.R. Tolkien*
51. Great things never came from comfort zones. – *Anonymous*
52. Climb the mountain so you can see the world, not so the world can see you. – *David McCullough*
53. Jobs fill your pocket but adventures fill your soul. – *Jamie Lyn Beatty*
54. I have found out that there aint's no surer way to find out whether you like people or hate people than to travel with them. – *Mark Twain*
55. There is nothing safer than flying, it's the crashing that's dangerous. – *Theo Cowa*
56. Travel is glamorous only in retrospect. – *Paul Theroux*
57. Man cannot discover new oceans unless he has the courage to lose sight of the shore. – *Andre Gide*
58. People don't take trips, trips take people. – *John Steinbeck*
59. You must be the change you wish to see in the world. – *Gandhi*
60. Wandering re-establishes the original harmony which once existed between man and the universe. – *Anotole France*

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ПЕТРА МОГИЛИ

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» _
Семестр 2
Навчальна дисципліна _____ Іноземна мова (англійська)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ №0

(Відповідь на кожне питання – максимум 10 балів)

1. Travelling. Imagine that you are planning a trip to Australia and Oceania or have already returned from there. Explain the reasons and purpose of your trip. Describe your journey from the moment you buy tickets until you return home. Tell about your feelings and impressions, moving or flight, country(s), people and culture(s), everything that may be interesting in the context of such a trip.

2. Discuss the following topic:

Communication traditions of different nations.

3. Argument your agreement or disagreement with the following quotation:

Although the world is full of suffering, it is full also of the overcoming of it. – *Helen Keller*

Затверджено на засіданні
кафедри теорії практики та перекладу з англійської мови
Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ року

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма, 1 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять (читання, дискусії, діалогічне мовлення, аудіювання, письмові вправи)	5	В залежності від кількості студентів	75
Тест (граматика та лексика)	15	1	15
Контрольна робота (доповідь з презентацією)	10	1	10
Загальна кількість балів			100

Денна форма, 2 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять (читання, дискусії, діалогічне мовлення, аудіювання, письмові вправи)	1,5	В залежності від кількості студентів	55
Тест (граматика та лексика)	15	1	15
Разом за семестр			70
Залік			30
Загальна кількість балів			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
67–74	D	задовільно	
60–66	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації. Оцінюватися може виконання студентами будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими студенти демонструють власне аналітичне мислення: розгорнуті і стислі усні відповіді, письмові роботи, виступи в дискусіях тощо.

При цьому враховується:

- розуміння студентами взаємозв'язків між подіями; уміння порівнювати, пояснювати, аналізувати та критично оцінювати факти;
- самостійність мислення;
- використання різних інформаційних джерел із розумінням їх особливостей, умінням їх характеризувати і оцінювати;
- використання у підготовці до практичних занять англomовних публікацій та монографій; посилання на наукові дослідження та аналітичні напрацювання англomовних авторів;
- знання фахової лексики, вміння коректно та грамотно висловлювати свою думку англійською мовою;
- чіткість і завершеність викладу.

Критерії оцінки за видами робіт

Тест (граматика та лексика)	Тест складається з 20 або 30 питань по 0,75 або 0,5 бали за одну правильну відповідь відповідно (всього – 15 балів). Тестові питання містять лексику, яку студенти вивчили протягом семестру та орієнтовані на перевірку знань граматики, яку студенти повторюють протягом семестру. Може бути проведений аудиторно або онлайн.
Робота протягом практичних занять	<p>4-5 балів (перший семестр) та 1,5 бали (другий семестр) : студент демонструє готовність підтримати будь-яку дискусію за фаховою темою; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; вільно висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; регулярно висвітлює цікаві факти та корисну інформацію, самостійно дібрану із різних науково-популярних та академічних джерел; демонструє творчий підхід при виконанні вправ та підготовці доповідей; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань, демонструючи організаторські та лідерські навички. Демонструє середньо-високий рівень володіння англійською мовою. При читанні та перекладі демонструє високий рівень розуміння контенту та припускається незначної кількості помилок. Студент засвоює нову лексику та активно нею користується. Охоче сприймає новий матеріал, веде записи протягом практичних занять.</p> <p>2-3 бали (перший семестр) та 1 бали (другий семестр) : студент підтримує більшість дискусій з фахових тем; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань. Граматичні, лексичні та фонетичні помилки компенсує активністю та позитивною динамікою у підвищенні рівня вмінь та навичок. При читанні та перекладі демонструє середньо-високий рівень розуміння контенту та припускається помилок. Студент засвоює нову лексику та активно нею користується.</p>

	<p>1 бал (перший семестр) та 0,5 балу (другий семестр) : студент неохоче бере участь у дискусіях; власну точку зору висловлює лише за крайньої необхідності – коли безпосередньо запитують; готовий із домашнім завданням, але якість його виконання не завжди висока; за можливості уникає участі у колективних видах роботи. На практичних заняттях надає перевагу ролі «слухача». При читанні та перекладі демонструє середній рівень розуміння контенту та припускається помилок. Ініціативності не виявляє.</p>
Контрольна робота (доповідь з презентацією)	<p>Підготовка доповіді з презентацією.</p> <p>8–10 балів : відповідь чітка і завершена; вільно або на високому рівні володіє англійською мовою; знає значний обсяг фахової лексики та вільно ним оперує; обсяг доповіді становить 25–30 речень; презентація – до 15 слайдів;</p> <p>5–7 балів : мова добра, наявні неточності у вимові та граматичні помилки, що критично не впливають на висловлення точки зору доповідача, або не спотворюють зміст першоджерела при перекладі; обсяг доповіді становить до 20–24 речень; презентація – до 12–14 слайдів;</p> <p>3–4 бали : мова спрощена, багато граматичних, лексичних та інших помилок; обсяг доповіді становить до 15–19 речень; презентація – до 9–11 слайдів;</p> <p>1–2 бали : рівень володіння англійською мовою низький; обсяг доповіді становить до 14 речень; презентація – менше 8 слайдів.</p>
Залік	<p>Складається з питань, відповідь на які оцінюється в межах 10 балів кожне.</p> <p>8–10 балів : студент вільно володіє уміннями та навичками, які визначені програмою; правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти; висловлює власне ставлення до навчального матеріалу; відповідь чітка і завершена; вільно або на високому рівні володіє англійською мовою; знає значний обсяг фахової лексики та вільно ним оперує; виконує переклад матеріалу на високому рівні; може обговорювати широке коло фахових питань та тем англійською мовою.</p> <p>6–7 балів : при доборі фактів припускається незначних помилок; власне ставлення студентом висловлюється, але у аргументації зустрічаються окремі неточності; володіє англійською мовою на рівні, достатньому для ведення бесід із більшістю фахових питань; мова добра, наявні неточності у вимові та граматичні помилки, що критично не впливають на висловлення точки зору доповідача, або не спотворюють зміст першоджерела при перекладі.</p> <p>3–5 балів : студент користується лише окремими уміннями та навичками, які визначені програмою; порушує логіку викладу; відповідь недостатньо самостійна; аргументація слабка; є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках; мова спрощена, багато граматичних, лексичних та інших помилок, що заважають вільно спілкуватися з фахових тем.</p> <p>1–2 бали : студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями та навичками; головного фактичного матеріалу не знає; рівень володіння англійською мовою низький.</p>

7. Рекомендовані джерела та література

Основні:

1. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
2. Круглій О. Р. Іноземна мова (англійська). Частина I : навчально-методичний посібник для студентів I курсу факультету міжнародних. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011. 181 с.

3. Черняк О. П. Іноземна мова (англійська). Частина I : навчально-методичний посібник для студентів I курсу факультету міжнародних відносин. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011. 234 с.
4. A Way to Success: English for university Students. Year 1 (Student's Book) / Н.В. Тучина, І.В. Жарковська, Н.О. Зайцева. Харків, 2017. 336 с.
5. Cox M. Introduction to international relations: Undergraduate study in Economics, Management, Finance and the Social Sciences. University of London, 2016. 292 p.

Додаткові:

6. Англо-український дипломатичний словник. К.: Знання, 2006.
7. Англо-українсько-російський тематичний словник ділової лексики. / Л.І.Євтушенко, І.М. Гнатюк, Н.Ф. Міхненко, Н.О. Шевченко, Н.А. Шпак; Під заг. ред. Л.І. Євтушенко.; Авт. вступ. ст. Ю.В. Полунєєв. К.: Фірма «ІНКОС», 2006.
8. Борисенко І.І., Євтушенко Л.І., Дайнеко В.В. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції: Навчальний посібник. К.: «Логос», 1999. 416 с.
9. Eastwood J. Oxford guide to English grammar. Oxford University Press, 1994. 446 p.
10. Mc Glinchey S. (Ed.). International relations. Bristol, England: E-International Relations Publishing, 2017. 238 p.

Інформаційні інтернет-ресурси:

11. Міністерство закордонних справ України : Офіційна сторінка // URL : <https://mfa.gov.ua/ua>
12. BBC News : Official website // URL : <http://www.bbc.com/news/>
13. European Union : Official website // URL : https://europa.eu/european-union/index_en
14. North Atlantic Treaty Organization : Official website // URL : <https://www.nato.int>
15. UNICEF for Every Child : Official website // URL : <https://www.unicef.org>
16. United Nations : Official website // URL : <https://www.un.org/en/>
17. VOA. Voice of America : Official website // URL : <http://www.voanews.com/>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра англійської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Юрій КОТЛЯР

“ ” _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

Спеціальність 291

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Другий рік навчання

Розробник

В.о. завідувача кафедри
англійської філології та перекладу

Завідувач кафедри міжнародних
відносин та зовнішньої політики

Гарант освітньої програми

Декан факультету політичних наук

Начальник НМВ

Маргарита ЛИМАР

Тетяна ЗУБЕНКО

Олександр ШЕВЧУК

Ірина ГАБРО

Анастасія ХМЕЛЬ

Сергій ШКІРЧАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	<i>Іноземна мова (англійська)</i>
Галузь знань	<i>29 Міжнародні відносини</i>
Спеціальність	<i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
Спеціалізація (якщо є)	–
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини (з вивченням двох іноземних мов)»</i>
Рівень вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Курс навчання	<i>2</i>
Навчальний рік	<i>2024/2025</i>
Номер(и) семестрів:	<i>3, 4 семестри</i>
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	<i>6 кред. / 180 год.</i>
Структура курсу:	<i>Денна форма</i>
– лекції	<i>не передбачені навчальним планом</i>
– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	<i>66 год. (30+36 год.)</i>
– годин самостійної роботи студентів	<i>114 год. (52+62 год.)</i>
Відсоток аудиторного навантаження	<i>49%</i>
Мова викладання	<i>англійська</i>
Форма проміжного контролю (якщо є)	<i>атестація (3 семестр)</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік (4 семестр)</i>

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок для успішного виконання професійних обов'язків у сфері міжнародних відносин з акцентом на розвитку компетентностей, необхідних для аналітичної, дипломатичної та дослідницької роботи. Формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

Завдання:

- навчити майбутнього фахівця вільно орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі з метою удосконалення іншомовних умінь і навичок;
- удосконалити комунікативні уміння й навички володіння іноземною мовою у спілкуванні за професійною тематикою;
- формувати у студентів сучасні уявлення про реалії здійснення професійної комунікації в іншомовних країнах;
- розвивати уміння адекватно поводитися в різноманітних життєвих ситуаціях професійного спілкування.

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- дипломатичну, суспільно-політичну термінологію;

- граматичні структури, типові для фахово-орієнтованих і науково-публіцистичних текстів;
- основи теорії перекладу;
- часто вживані ідіоматичні вирази, метафори, алюзії та інші фігури мови, які відносяться до соціально-політичного дискурсу;
- стійкі вирази, реалії та безеквівалентну лексику.

має вміти:

- розрізняти функціональні стилі іноземної мови;
- вести наукову і експертно-аналітичну роботу в практичних та дослідницьких установах з використанням матеріалів іноземною мовою;
- застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань;
- виконувати перекладацьку роботу (усну та письмову) в межах своїх компетенцій, вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених задач;
- використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- розуміти імпліцитну інформацію в усному мовленні при особистому спілкуванні, виступати публічно за фаховими темами іноземною мовою;
- робити бібліографічні та інформаційні огляди, анотувати і реферувати наукову літературу іноземною мовою;
- виступати з презентаціями та доповідями під час наукових та практичних заходів іноземною мовою;
- виявляти і аналізувати специфіку комунікативної ситуації перекладу та її вплив на перекладацькі рішення;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.

Очікувані результати навчання: студент повинен оволодіти фахово-значущими компетенціями, необхідними для власної діяльності у галузі міжнародних відносин з використанням іноземної (англійської) мови дипломатичного рівня, мати вміння і навички перекладацької роботи у діловій сфері. Згідно ОПП дисципліна має формувати такі спеціальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 14. Здатність до міждисциплінарної взаємодії, налагодження та здійснення комунікаційної діяльності із зовнішнім середовищем, спілкування з експертами з інших галузей.

ЗК 15. Здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості.

ЗК 16. Здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної і автономної праці, використання системного підходу до розроблення та реалізації проектів.

ЗК 17. Здатність турбуватися про якість, виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Програмні **результати навчання** передбачають таке:

РН 03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН 05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН 12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН 13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН 17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Програма навчальної дисципліни

3 семестр

№	Теми	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
1	Higher Education	8	14
2	Personal and Professional Success	8	14
3	Employment	6	10
4	Culture and Society	8	14
	Всього за курсом	30	52

4 семестр

№	Теми	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
5	Diplomacy and Negotiations	8	12
6	Diplomatic Language and Correspondence	4	6
7	Law and Crime	6	10
8	International Law	6	10
	<i>Basic International Conventions on Human Rights</i>		
9.1	International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights	2	4
9.2	International Covenant on Civil and Political Rights	2	4
9.3	Convention against Torture and Convention against Racial Discrimination	2	4
9.4	Convention against Discrimination of Women	2	4
9.5	Convention on the Rights of the Child	2	4
9.6	Constitution of Ukraine on Human and Citizens' Rights	2	4
	Всього за курсом	36	62

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій (*лекції не передбачено навчальним планом*).

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять:

3 семестр

Граматичні теми на повторення протягом семестру: Modals: *Can, could, (be) able to. Could (do) and could have (done). Must and can't. May and might. Have to and must.*

У першому семестрі студенти повторюють основні правила оформлення презентації та структурування слайдів, а також вивчають основи академічного письма (academic writing), зокрема структуру академічного абзацу (academic paragraph) та загальних принципів побудови англомовного есе.

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Higher Education Higher education: International issues. Functions of universities. Qualities of a good teacher and a good student.
2	Тема 1. Higher Education Educational practices of different countries. Colleges and universities. Students' reports and presentations.
3	Тема 1. Higher Education Courses of study. Majors and minors. Academic achievements. Exercises. Vocabulary work.
4	Тема 1. Higher Education Technologies in education. Extracurricular activities. Problems of student life. Exercises. Vocabulary work. Listening. Discussions. Speeches.
5	Тема 2. Personal and Professional Success The road to success. Introduction. Correlation between education and success. Some succeed, others fall – why?
6	Тема 2. Personal and Professional Success Success, money and power. Gain ultimate self-confidence. Exercises. Vocabulary work.
7	Тема 2. Personal and Professional Success Personal and professional growth. Living powerfully. Stories of personal success.
8	Тема 2. Personal and Professional Success Students' reports and presentations. Listening. Discussions. Speeches.
9	Тема 3. Employment Unemployment. Life's challengers. How and where a decent job can be found.
10	Тема 3. Employment Search for work, announcements and applications (important accents). Requirements for employees. Listening. Discussions. Speeches.
11	Тема 3. Employment

	Ehe basics of a good CV. Business correspondence. <i>Control paper.</i>
12	Тема 4. Culture and Society Introduction. Characteristics of culture. Categories of culture. Development of global culture.
13	Тема 4. Culture and Society Cultural identity and diversity. Perception of other cultures through one's own experience. Tradition and rites of the world. Students' reports and presentations.
14	Тема 4. Culture and Society The arts and their impact on societies. Individual development. Exercises. Vocabulary work.
15	Тема 4. Culture and Society Ideological culture. Language and society. Global consumerism.

4 семестр

Граматичні теми на повторення протягом семестру: Modals: *Must, mustn't, needn't. Should.* Passive 1 (*is done / was done*). Passive 2 (*be done / been done / being done*). Passive 3. Passive: *It is said that ... He is said to ... He is supposed to ... Have something done.* Conditionals: Basic usage: truths, real situations, hypothetical situations (present and past). Variations: *if only, unless*, and other alternatives to *if...* etc. *Supposing, otherwise, but for, if so, if not...* etc. Wishes.

№	Тема заняття / план
1	Тема 5. Diplomacy and Negotiations Introduction. Diplomacy as an instrument of national power. The functions of diplomacy. Diplomatic personnel. Diplomatic missions.
2	Тема 5. Diplomacy and Negotiations Credentials and the role of the ambassador. Negotiations. Diplomatic agreements. Exercises. Vocabulary work.
3	Тема 5. Diplomacy and Negotiations Changing diplomacy and diplomatic career. Communication skills of the modern diplomat.
4	Тема 5. Diplomacy and Negotiations Negotiating strategies and styles (warm, tough, numbers, and dealer etc.). Fundamentals of the negotiation process. Listening practice: Rights and privileges. Discussions. Speeches.
5	Тема 6. Diplomatic Language and Correspondence Cross-cultural influence on the language and diplomacy. English as a language of negotiations. Diplomatic correspondence as a tool of negotiations.
6	Тема 6. Diplomatic Language and Correspondence Types of diplomatic letters and notes. Diplomatic titles and ranks. Titles and forms of address. Exercises. Vocabulary work.

7	Тема 7. Law and Crime Introduction. The concept of law. Categories of international crime. Organized crime.
8	Тема 7. Law and Crime The effectiveness of punishment. Listening practice: Morality and crime.
9	Тема 7. Law and Crime Law and crime in Ukraine. Areas for improvement. Exercises. Vocabulary work.
10	Тема 8. International Law Introduction. What international law is. Sources of international law. Exercises. Vocabulary work.
11	Тема 8. International Law International and national law. Meaning of national jurisdiction. Matters of international concern.
12	Тема 8. International Law Institute of international law. Enforcement of international law. Listening practice: The functions of international law. Discussions. Speeches.
13	Тема 9.1. International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights History, main ideas and purposes of the Convention. Reading and translating the parts of the Convention. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies. Listening. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies.
14	Тема 9.2. International Covenant on Civil and Political Rights History, main ideas and purposes of the Convention. Reading and translating the parts of the Convention. Listening. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies.
15	Тема 9.3. Convention against Torture and Convention against Racial Discrimination History, main ideas and purposes of the Convention. Reading and translating the parts of the Convention. Listening. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies.
16	Тема 9.4. Convention against Discrimination of Women History, main ideas and purposes of the Convention. Reading and translating the parts of the Convention. Listening. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies.
17	Тема 9.5. Convention on the Rights of the Child History, main ideas and purposes of the Convention. Reading and translating the parts of the Convention. Listening. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies.
18	Тема 9.6. Constitution of Ukraine on Human and Citizens' Rights History of the Constitution and Ukrainian legislation on human rights. Reading and translating the parts of the Constitution. Listening. Practice of two-way translation, using the topical vocabularies.

5. Завдання для самостійної роботи та поточний контроль

Виступи фахових тем	3	Протягом навчального року студент готує виступи на 25–30 речень за темами, які визначає викладач (із розглянутих на практичних заняттях), резюмуючи найбільш суттєві аспекти розглянутого матеріалу. Якщо студент виявляє виняткове володіння матеріалом, він може готувати доповіді з тем, які він розглядає самостійно, узгоджуючи їх з викладачем. Регламент доповіді – 4 хвилини.
Творчо-пошукова робота		Задання полягає у підготовці студентом доповіді з обраного, дискурсивного, аспекту теми, що розглядається на практичних заняттях. Творчо-пошукова робота передбачає висвітлення малодосліджених аспектів, фактів, що можуть представляти інтерес для широкого загалу слухачів. Робота має бути представлена аудиторії та супроводжуватися наочними матеріалами або презентацією у програмі Microsoft Word Power Point. Темі для усних доповідей визначаються за вибором студента та консультацією з викладачем. Студент може запропонувати власну тему, яка його цікавить, в межах курсу. Підготовка Power Point презентації передбачає демонстрацію до 20 змістовних слайдів, не переобтяжених текстовим матеріалом.
Робота протягом практичних занять		Під час практичних занять студент бере активну участь у перевірці завдань до самостійної роботи та письмових вправ, в обговоренні фахових тем, дискусіях тощо.
Контрольна робота		Робота виконується у письмовій формі по завершенні 3 семестру. Складається із двох завдань, спрямованих на перевірку навичок слухання та письма.
Залік		Вид підсумкового контролю знань. Проводиться у 4 семестрі. Складається з трьох питань , відповідь на які оцінюється в межах 10 балів кожне згідно <i>загальних критеріїв оцінки усної відповіді студента</i> . Студент має по 2 хвилини підготовки на відповідь по кожному з питань.

5.1. Приклади тем для виступів та творчо-пошукових робіт:

1. Higher education in Ukraine and world: Comparative analysis.
2. National views based on examples of different cultures on personal and collective success.
3. Best features of a good diplomat in beliefs of different peoples.
4. Peace treaties as the background for the formation of international order.
5. The role of power politics and ideology in the modern diplomacy.
6. Globalization and challenges for diplomacy.
7. Crucial challenges of the contemporary bilateral and multilateral diplomacy.
8. Pragmatic multilateralism as a key strategy in the globalizing world.
9. International conferences – the framework of multilateral diplomacy.
10. Shift in the international geopolitical order.
11. Benefits and challenges of being a diplomat. Key competences of diplomats.
12. Outstanding foreign/Ukrainian diplomats.
13. The growing role of the environmental factor in international diplomacy.

У 3 семестрі предметом для доповіді або пошукової роботи може стати система освіти у обраній країні з аналізом її позитивних аспектів, незвичні обряди та культурні традиції народів світу, або життя та діяльність відомої особистості, зокрема історія її життєвого успіху. А у 4 семестрі – біографія титулованої особи, яка мала або має вплив на міжнародну спільноту та міжнародні процеси, зробила внесок у розвиток дипломатії. Одним із завдань є вивчення ієрархії титулів та форми дипломатичних звернень. Іншим предметом може стати міжнародний документ чи законодавчий акт, який вплинув на розвиток дипломатичної справи та зміни у геополітичному просторі. У такому разі, акцент буде зроблено на практичне вивчення структури та специфіки написання офіційного документу.

5.2. Забезпечення освітнього процесу:

- робоча навчальна програма;
- методичні рекомендації до самостійної роботи студентів;
- комплект основних засобів (навчально-методичний комплекс);
- додаткові підручники та навчальні посібники;
- словники і довідкова література;
- комп'ютерні навчальні та діагностичні програми;
- тестові і контрольні завдання для модульного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень студентів;
- матеріали для проміжного та підсумкового контролю: білети, завдання для контрольної роботи, тексти тощо.

Приклад контрольної роботи

1) Listen to an audio recording of an interview with a famous person. Analyse the secret of his or her success and answer the test questions below:

“Elizabeth Gilbert: Success, failure and the drive to keep creating”

Choose the correct answer:

1. At JFK Airport Elizabeth was approached by
  - 1) two teenagers to get an autograph
  - 2) two old tough-talking unpleasant women
  - 3) ...
2. One of the people who approached Elizabeth asked...
  - 1) if she was the author of *Eat, Pray, Love*
  - 2) whether the events in *Eat, Pray, Love* were true
  - 3) ...
3. Elizabeth is confident that her next book will be...
  - 1) will be another bestseller, because everyone is waiting for new stories from her
  - 2) will be successful because it will be a sequel to her existing bestseller
  - 3) ....
4. ...

2) Write a short essay (up to 200 words) on one of the following topics: “My understanding of success”, “A person I admire”, “The path to my dream job”, “Culture as a marker of people's identity”. Follow the basic principles of writing an academic essay, including an introduction, body and conclusion, thesis and three points/arguments.

5.3. Підсумковий контроль:

Завдання №1. Орієнтовні питання:

1. What are the goals of higher education?
2. Some university students have jobs. Do you think it is a good idea to combine studies with work?
3. Would you like to study abroad? Why? Why not?

4. How do approaches to education differ in various countries? Compare the educational systems of the two countries on your choice.
5. What do you think is the key to personal and professional success?
6. What are the most important characteristics that a person should have to achieve success in life?
7. Do you think that true success comes to true competitors?
8. Do you believe that success is a key to happiness or maybe happiness itself is a key to success?
9. What makes up your society' culture, your country's culture, and global culture?
10. Does any foreign culture influence your country's culture? What are the things in your culture you do not like?
11. Do you think that language is one of the most important aspects of culture?
12. What strange and fascinating traditions from the foreign cultures do you know? What makes them strange for our perception?
13. Does everybody in your country observe laws? How important is it to observe law?
14. What new laws should be introduced in your country?
15. Do you think policemen should be allowed to carry guns?
16. Do you think that soft drugs should be legalized?
17. What are the categories of international crime?
18. What are the functions of international law in international society?
19. What are diplomatic means and roles?
20. What are the primary challenges for the modern diplomacy?
21. How can you characterize changing diplomacy and diplomatic career?
22. Describe a diplomat as a negotiator. What communication skills matter for the modern diplomat?
23. How does culture influence negotiation processes?
24. What are specifics of the diplomat's career?
25. What stages in the establishment of international order and international diplomatic environment can you recall? Characterize one of them.
26. What are the main types of diplomatic correspondence? Characterize any of them.
27. What are the main purposes and principles of *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*? How can you assess the significance of this document?
28. How can you characterize *International Covenant on Civil and Political Rights*? What is the impact of this document on the international justice system?
29. Is there a problem of discrimination in the modern world? How does *Convention against Torture and Convention against Racial Discrimination* contribute to countering this and other similar crimes against humanity?
30. How has the status of women changed in modern society? Can you say that women today have more rights and freedoms than ever before? How does *Convention against Discrimination of Women* help to defend women's rights?
31. Is it safe to say that modern society is safe for children? Do governments around the world equally protect the rights and health of children? How does *Convention on the Rights of the Child* help to protect children?
32. What do you know about *Constitution of Ukraine on Human and Citizens' Rights*? Is it effective? What can be done to make every citizen feel safer?

Завдання №2. Приклади цитат для обговорення:

33. Education is an ability to meet life's situations. – *Dr. John G. Hibben*
34. The roots of education are bitter, but the fruit is sweet. – *Aristotel*
35. Change is the result of all true learning. – *Leo Buscaglia*
36. There are two ways of spreading light: to be the candle or the mirror that reflects it. – *Edith Wharton*

37. We should not judge people by their peak of excellence; but by the distance they have traveled from the point where they started. – *Henry Ward Beecher*
38. You can waste your lives drawing lines. Or you can live your life crossing them. – *Shonda Rhimes*
39. What we fear doing most is usually what we most need to do. – *Ralph Waldo Emerson*
40. Success is the ability to go from one failure to another with no loss of enthusiasm. – *Winston Churchill*
41. Without work, all life goes rotten. But, when work is soulless, life stifles and dies. – *Albert Camus*.
42. If what you have done is unjust, you have not succeeded. – *Thomas Carlyle*
43. The triumph of culture is to overpower nationality. – *Ralph Waldo Emerson*
44. You don't have to burn books to destroy a culture. Just get people to stop reading them. – *Ray Bradbury*
45. Culture is a way of coping with the world by defining it in detail. – *Malcolm Bradbury*
46. The crucial differences, which distinguish human societies and human beings, are not biological. They are cultural. – *Ruth Benedict*
47. Culture is the bedrock, the final wall, against which one leans one's back in a godforsaken chaos. – *J.C. Powys*
48. The role of culture is that it is the form through which we as a society reflect on who we are, where we have been, where we hope to be. – *Wendell Pierce*
49. Just because something doesn't do what you planned it to do doesn't mean it's useless. – *Thomas Edison*
50. The great myth of our times is that technology is communication. – *Libby Larsen*
51. The execution of laws is more important than the making of them. – *Thomas Jefferson*
52. At his best, man is the noblest of all animals; separated from law and justice he is the worst. – *Aristotle*
53. Injustice anywhere is a threat to justice everywhere. We are caught in an inescapable network of mutuality, tied in a single garment of destiny. Whatever affects one directly, affects all indirectly. – *Martin Luther King Jr.*
54. Diplomacy is to do and say the nastiest things in the nicest way. – *Isaac Goldberg*
55. Diplomacy: the art of restraining power. – *Henry Kissinger*
56. Part of diplomacy is to open different definitions of self-interest. – *Hillary Clinton*
57. Diplomacy is the art of telling people to go to hell in such a way that they ask for directions. – *Winston Churchill*
58. Justice without force is powerless; force without justice is tyrannical. – *Blaise Pascal*
59. The rights of every man are diminished when the rights of one man are threatened. – *John F. Kennedy*
60. Women have a much better time than men in this world; there are far more things forbidden to them. – *Oscar Wilde*
61. What should move us to action is human dignity: the inalienable dignity of the oppressed, but also the dignity of each of us. We lose dignity if we tolerate the intolerable. – *Baltasar Gracian*
62. Human rights rest on human dignity. The dignity of man is an ideal worth fighting for and worth dying for. – *Robert C. Maynard*

Завдання №3: View a sample document. Determine its type and purpose. Fix errors in structure or design. Tell what you have learned during the course about this type of document.

Для виконання завдання студент, разом із заліковим білетом, отримує від викладача зразок дипломатичного документу (ноти), специфіку написання та оформлення якого він має пояснити, спираючись на знання з курсу. За необхідності – виправити помилки у тексті або оформленні документу.

Приклад залікового білету

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ПЕТРА МОГИЛИ

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» _
Семестр _ 4 _
Навчальна дисципліна ____ Іноземна мова (англійська)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ №0

(Відповідь на кожне питання – максимум 10 балів)

1. Answer the question(s) and explain your point of view:

Does any foreign culture influence your country's culture? What are the things in your culture you do not like?

2. Argument your agreement or disagreement with the following quote following the structure of an academic paragraph:

Diplomacy is the art of telling people to go to hell in such a way that they ask for directions. – *Winston Churchill*

3. View a sample document. Determine its type and purpose. Fix errors in structure or design. Tell what you have learned during the course about this type of document.

Затверджено на засіданні
кафедри теорії практики та перекладу з англійської мови
Протокол № від « » _____ 20__ року

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

3 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять	5	В залежності від кількості студентів	65
Виступ з фахової теми	5	2	10
Перевірка знань з фахової лексики	5	2	10
Творчо-пошукова робота	5	1	5
Разом за семестр			90
Контрольна робота			10
Загальна кількість балів за семестр			100

4 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять	3	В залежності від кількості студентів	45
Виступ з фахової теми	5	2	10
Перевірка знань з фахової лексики	5	2	10
Творчо-пошукова робота	5	1	5
Разом за семестр			70
Залік			30
Загальна кількість балів за семестр			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
67–74	D	задовільно	
60–66	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації. Оцінюватися може виконання студентами будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими студенти демонструють власне аналітичне мислення: розгорнуті і стислі усні відповіді, письмові роботи, виступи в дискусіях тощо.

**Загальні критерії оцінки усної відповіді студента
(для виступів із фахових тем, творчо-пошукових робіт, заліку)**

Національна шкала	Бали	Вимоги
Відмінно	5	Студент: <ul style="list-style-type: none"> • вільно володіє уміннями та навичками, які визначені програмою; • висловлює власне ставлення до навчального матеріалу; • відповідь чітка і завершена; • вільно або на високому рівні володіє англійською мовою; • знає значний обсяг фахової лексики та вільно ним оперує; • виконує переклад матеріалу на високому рівні; • може обговорювати широке коло фахових питань та тем англійською мовою; • <u>обсяг доповіді</u> становить 25–30 речень; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – 15 слайдів.
	8–10 (залік)	
Добре	4	<ul style="list-style-type: none"> • при доборі фактів припускається незначних помилок; • власне ставлення висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності; • володіє англійською мовою на рівні, достатньому для ведення бесід з більшості фахових питань; • мова добра, наявні неточності у вимові та граматичні помилки, що критично не впливають на висловлення точки зору доповідача, або не спотворюють зміст першоджерела при перекладі; • <u>обсяг доповіді</u> становить до 20–24 речення; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – 12–14 слайдів.
	6–7 (залік)	
Задовільно	2–3	<ul style="list-style-type: none"> • користується лише окремими уміннями та навичками, які визначені програмою; • порушує логіку викладу; • відповідь недостатньо самостійна; • аргументація слабка; • є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках; • мова спрощена, багато граматичних, лексичних та інших помилок, що заважають вільно спілкуватися з фахових тем та спотворюють зміст першоджерела при перекладі; • обсяг доповіді становить до 8–11 речень; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – 15 слайдів.
	3–5 (залік)	
Незадовільно	1	<ul style="list-style-type: none"> • студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями та навичками; • головного фактичного матеріалу не знає; • рівень володіння англійською мовою низький; • <u>обсяг доповіді</u> становить до 15–16 речень; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – менше 8 слайдів.
	1–2 (залік)	

Критерії оцінки за видами робіт

Перевірка знань фахової лексики	Викладач запитує 20 термінів/словосполучень з тих, які студент має засвоїти протягом семестру. Вибірка слів охоплює розглянуті на практичних заняттях тексти, вправи із підручників. За кожну правильну відповідь студент отримує 0,25 балу. Таким чином, за 20 правильних відповідей: 0,25*20 = 5 балів .
Робота протягом практичних занять	<p>5 балів (осінній семестр) / 3 бали (весняний семестр): студент демонструє готовність підтримати будь-яку дискусію за фаховою темою; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; вільно висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; регулярно висвітлює цікаві факти та корисну інформацію, самостійно дібрану із різних науково-популярних та академічних джерел; демонструє творчий підхід при виконанні вправ та підготовці доповідей; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань, демонструючи організаторські та лідерські навички. Демонструє середньо-високий рівень володіння англійською мовою. Студент засвоює нову лексику та активно нею користується. Охоче сприймає новий матеріал, веде записи протягом практичних занять.</p> <p>3-4 бали / 2 бали: студент підтримує більшість дискусій з фахових тем; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань. Граматичні, лексичні та фонетичні помилки компенсує активністю та позитивною динамікою у підвищенні рівня вмінь та навичок. Студент засвоює нову лексику та активно нею користується.</p> <p>1-2 бали / 1 бал: студент неохоче бере участь у дискусіях; власну точку зору висловлює лише за крайньої необхідності – коли безпосередньо запитують; готовий із домашнім завданням, але якість його виконання не завжди висока; за можливості уникає участі у колективних видах роботи. На практичних заняттях надає перевагу ролі «слухача». Ініціативності не виявляє.</p>
Контрольна робота	<p>Робота містить два завдання та оцінюється у 10 балів:</p> <p><u>Перше завдання</u> – аудіювання: 10 питань по 0,5 балу за правильну відповідь (всього – 5 балів). <u>Друге завдання</u> – коротке есе за вимогами, які обговорюються протягом занять. Критерії: есе розкриває тему та виконане за правилами академічного письма – 5 балів; есе відповідає темі та більшості вимог до оформлення – 4 бали; есе не розкриває тему, але відповідає більшості вимог (чи навпаки) – 2-3 бали; есе майже не розкриває тему та відповідає лише деяким вимогам – 1 бал.</p>

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Борисенко І.І., Євтушенко Л.І., Дайнеко В.В. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції: Навчальний посібник. К.: «Логос», 1999. 416 с.
2. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / За ред. Л.М. Черноватого та В.І. Карабана. Вінниця: Нова Книга, 2006. 272 с.
3. Турчин Д. Б. English for international relations / Англійська мова для міжнародних відносин: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. заклад. 2-е вид., перероб. і доп. / Дмитро Турчин. Вінниця : Нова Книга, 2011. 256 с.
4. Сох М. Introduction to international relations: Undergraduate study in Economics, Management, Finance and the Social Sciences. University of London, 2016. 292 p.
5. English Style Guide: A handbook for authors and translators in the European Commission (8th Edition). European Commission (EC), 2016. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/styleguide_english_dgt_en.pdf (regularly updated on the official website)
6. How to write clearly. European Commission (EC), 2012. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bb87884e-4cb6-4985-b796-70784ee181ce/language-en>
7. Murphy R. English Grammar in use: A self-study reference and practice book for intermediate learners of English. Cambridge University press, 2012. 388 p.

7.2. Додаткові:

1. Зарума О.Р., Бик І.С., Дроф'як Н.І., Толочко О.Я. Міжнародні відносини: теорія і практика : навчальний посібник з курсу «Іноземна мова спеціальності (англійська)». Львів : факультет міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка, 2016.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
3. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
4. Eastwood J. Oxford guide to English grammar. Oxford University Press, 1994. 446 p.
5. Kurbalija J., Slavik H. Language and Diplomacy. DiploProjects, Mediterranean Academy of Diplomatic Studies, Malta, 2001, 335 p. URL: <https://www.diplomacy.edu/resources/books/language-and-diplomacy>
6. Mc Glinchey S. (Ed.). International relations. Bristol, England: E-International Relations Publishing, 2017. 238 p.

7.3. Інформаційні ресурси:

1. Міністерство закордонних справ України : Офіційна сторінка // URL : <https://mfa.gov.ua/ua>
2. BBC News : Official website // URL : <http://www.bbc.com/news/>
3. European Union : Official website // URL : https://europa.eu/european-union/index_en
4. North Atlantic Treaty Organization : Official website // URL : <https://www.nato.int>
5. UNICEF for Every Child : Official website // URL : <https://www.unicef.org>
6. United Nations : Official website // URL : <https://www.un.org/en/>
7. VOA. Voice of America : Official website // URL : <http://www.voanews.com/>

Фахова дипломатична лексика із дисципліни

Agrement	Official approval by a foreign government of an ambassador-designate.
Aide-memoire	A diplomatic note. An informal summary of a diplomatic interview or conversation that serves merely as an aid to memory. It does not begin with a formula of courtesy, but it must indicate clearly in the first two lines to which ambassador, minister, or mission it is being addressed. Usually left at the foreign office by the ambassador or minister concerned (or representative), or handed to the ambassador or minister concerned (or representative) at the foreign office.
Alternat	The principle of the "alternat" refers to the arrangement of the names of countries that are party to a treaty. Each country retains an original instrument in which its name appears first.
Ambassador	<p>(1) Ambassador-designate – A diplomatic agent who has been designated by the head of state as personal representative, and approved by the foreign head of state but who has not presented copies of our credentials to the foreign ministry.</p> <p>(2) Appointed Ambassador – A diplomatic agent who has been designated by the head of state as personal representative, approved by the foreign head of state, and who has presented copies of credentials to the foreign ministry.</p> <p>(3) Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary – A diplomatic agent: the personal representative of the head of one state accredited to the head of another state. The ambassador extraordinary designation ordinarily given to a non-accredited personal representative of the head of state.</p>
Asylum	There are two different types of asylum, one is generally known as diplomatic asylum, the other as territorial or political asylum. Diplomatic asylum usually refers to asylum in embassies and legations by persons in imminent danger of life or limb—a practice that the United States does not generally follow. Territorial or political asylum has to do with persons taking refuge, usually for reasons of persecution, in the territory of another country.
Chancery	A term used to designate the office of an embassy or legation.
Chargé d'Affaires (de missi)	A person accredited by letter to the secretary of state or minister for foreign affairs of one country by the secretary of state or minister for foreign affairs of another country, in place of a duly accredited ambassador or minister. The complete title is seldom used. It is customarily shortened to chargé d'affaires.
Chargé d'Affaires ad interim	Usually the counselor or secretary of the embassy or legation, who automatically assumes charge of a diplomatic mission in the temporary absence of an ambassador or minister. The words "ad interim" should not be omitted from this title, except in a salutation. A chargé d'affaires ad interim who has the personal rank of minister plenipotentiary is addressed the same as other chargé d'affaires ad interim. The ministerial rank is personal and has no connection with the diplomatic status of chargé d'affaires ad interim. Such a personal ministerial title may follow a name but it should come before an official diplomatic title.
Chargé des Affairs	Sometimes used to describe a person who has been placed in custody of the archives and other property of a mission in a country with which formal diplomatic relations are not maintained.
Circular diplomatic	Identical notes addressed to "Their Excellencies Messieurs and Mesdames

notes	the Chiefs of Mission."
Cold War	Conflict between nations by means of power politics, economic pressures, spy activities, or hostile propaganda but without engagement by arms.
Compromis (sometimes called Compromis d'arbitrage)	A formal agreement between two or more countries setting forth the terms of an arbitration between them.
Corps Diplomatique, Diplomatic Corps	The collective heads of foreign diplomatic missions and their staffs within the capital of a country.
Delegation	A group of persons appointed to an international conference, commission, or organization.
Demarche	A formal diplomatic representation of one government's official position, views, or wishes on a given subject to an appropriate official in another government or international organization.
Détente	Relaxing, easing of tension.
Diplomacy	The art and practice of conducting negotiations between nations.
Diplomatic Agent	A person who carries on regular diplomatic relations in the country to which the agent has been appointed; an agent representing a sovereign or state for some special purpose.
Diplomatic Correspondence	Official correspondence between the agents authorized by a state to conduct its foreign relations either at home or abroad, with similarly authorized representative of foreign governments.
Eloignement	Estrangement; distance; remoteness; dislike.
Envoy	A diplomatic agent. A special envoy is one designated for a particular purpose, such as the conduct of special negotiations and attendance at coronations, inaugurations, and other state ceremonies of special importance. The designation is temporary.
Envoy Extraordinary	A diplomatic agent.
Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary	A diplomatic agent accredited to a government.
Exequaturs	Documents that are issued to consuls by the governments to which they are sent, permitting them to carry on their duties.
Extraterritoriality	Special jurisdiction exercised by a nation in other countries under treaty.
Final act	The designation of the formal statement or summary of the proceedings of a conference.
Full powers	A document, issued by a head of state, head of government, or minister of foreign affairs, empowering a diplomatic agent or representative to conduct special business with a foreign government, such as drawing up and signing a treaty.
Good offices	Mediatory services by a third party intended to promote agreement or arbitration between two parties.
Great Seal	The Seal of the United States (always capitalized; affixed only under authorization of the President to commissions of appointment and certain documents signed by the President).
Identic	Constituting an action or expression in which two or more governments follow precisely the same course or employ an identical form distinguished from joint action or expression.

Immunity	Exemption of foreign diplomatic representatives from local jurisdiction.
International conference	A meeting of delegates from several countries.
Letter of credence	A formal paper from the head of one state to the head of another accrediting an ambassador, minister, or other diplomatic agent as one authorized to act for a government or head of state.
Letter of recall	Formal paper from the head of one state to the head of another recalling ambassador, minister, or diplomatic agent.
Mandate	An order to control a territory under international agreement.
Memorandum (pl., memorandums)	A written statement on any subject, generally routine, from the Department of State or ministry of foreign affairs to an embassy or legation (not from the Secretary of State or minister for foreign affairs to an ambassador, minister, or chargé d'affaires ad interim).
Minister	A diplomatic representative ranking below an ambassador and usually accredited to states of less importance.
Mission	A general term for a commission, delegation, embassy, or legation.
Modus Vivendi (pl., modi vivendi)	A temporary arrangement between two sovereignties providing for the conduct of certain affairs pending negotiations for a treaty.
National	A comprehensive term indicating a citizen of a state or any other person who owes allegiance to and is entitled to the protection of a state.
Non-paper	A written summary of a demarche or other verbal presentation to a foreign government. The non-paper should be drafted in the third person, and must not be directly attributable to the U.S. Government. It is prepared on plain paper (no letterhead or watermark). The heading or title, if any, is simply a statement of the issue or subject. (For example: "Genetically-Modified Organisms.")
Open-door policy	Equality of commercial opportunity for all nations in a country to which the doctrine is applied.
Passport	In international law, an official document issued to an individual by the individual's own government certifying to the individual's citizenship and requesting foreign governments to grant safe and free passage, lawful aid, and protection while under their jurisdiction.
Persona non grata (pl., personae non gratae)	One who is not acceptable.
Power	A synonym for sovereign state.
Precedence	The order of ceremonial or formal preference.
Pro memoria (sing., pl.)	A formal note embodying the written record of a diplomatic discussion. It is usually left at the foreign office by the ambassador or minister concerned (or representative), or is handed to the ambassador or minister concerned (or representative) at the foreign office.
Protocol of deposit	to record formally the deposit of a sufficient number of ratifications to bring a multilateral treaty into force.
Protégé	A native of one country who is, under treaty, protected by another government in whose employ the native may be.
Protocol	A term applied to diplomatic formalities (official ceremonials, precedence, immunities, privileges, courtesies, etc.) (see also Treaty).
Protocol of exchange	Document stating that on a given day the instruments of ratification were exchanged in connection with a bilateral treaty.
Rapprochement	Establishment or state of cordial relations; also, the act of coming or being drawn together.

Ressortissants	The term included U.S. citizens, nationals, and protected persons, the latter being those subjects of the Sultan of Morocco who, under the treaties, were entitled to the protection of the United States.
Ultimatum	A communication to one government in which another government sets forth a final proposition, condition, or demand the rejection of which will end negotiations and resort to force or other direct action.
Visa	In international law, an endorsement made on a passport by the proper officials of a foreign country, denoting that it has been examined and that the holder may enter the country; also a document issued permitting entry into a country for permanent residence.
Voeu (French)	An official expression by an international conference of a wish or a hope, often in the form of a resolution; a proposal or recommendation made by a country to an international body or conference.

Фахова лексика із дисципліни
(Черноватий Л.М., Карабан В.І. *Міжнародні конвенції у галузі прав людини*)

abduction of children	викрадання дітей
accelerate de facto equality	пришвидшити встановлення фактичної рівності
accord legal capacity	надавати громадянську правоздатність (дієздатність)
acquire or retain the nationality	набувати або зберігати громадянство
adjudication	винесення судового рішення
administer property	управляти майном
administration of state affairs	управління державними справами
all feasible measures	всі можливі заходи
all forms of sexual exploitation	усі форми сексуальної експлуатації
all forms of traffic in women	всі види торгівлі жінками
All-Ukrainian referendums	всеукраїнські референдуми
appeal to bodies of state power	звертатися до органів державної влади
appear for trial	з'являтися на суд
appropriate means	належні способи (засоби)
appropriate penalties	відповідні покарання
arbitrary arrest	арешт
armed conflicts	збройні конфлікти
arrangements for the custody	умови утримання під вартою
attain the age	досягати віку
available resources	наявні ресурси
be deemed null and void	вважатися нечинним (недійсним)
be deprived of liberty	бути позбавленим волі
be detained in custody	утримуватися під вартою
bodies of executive power	органи виконавчої влади
bodies of judicial power	органи судової влади
by violent means	насильницьким шляхом
commit torture	піддавати катуванням, катувати
complainant	позивач
complaint	позовна заява; скарга
conclude contracts	укладати угоди (контракти, договори)
constitutional order	конституційний лад
contractual obligation	договірне зобов'язання
criminal charge	кримінальне обвинувачення
criminal law	карне право; карне законодавство
developing countries	країни, що розвиваються

discrimination	дискримінація
discriminatory	дискримінаційний
domicile	фактичне місцеперебування
economic and technical resources	економічні і технічні галузі
encroachment on human rights	посягання на права людини
enjoyment of all rights	користування всіма правами
evidence	свідчення, показання
exceptional circumstances	виняткові обставини
execution of the judgement	виконання вироку
executive bodies of local self-government	виконавчі органи місцевого самоврядування
exercise judicial power	здійснювати судову владу
exploitation of prostitution	використання проституції
file collective petitions	направляти колективні письмові звернення
full realization of the rights	здійснення прав у повному обсязі
gain one's living by work	заробляти на життя працею
give priority (to)	віддавати перевагу
grant women equal rights with men	надавати жінкам рівні з чоловіками права
grave nature (of an offence)	тяжкий характер (злочину)
humanitarian law	гуманітарне право
illicit production	протизаконне виробництво
illicit use of narcotic drugs	незаконне вживання наркотичних засобів
incitement of interethnic enmity	розпалювання міжетнічної ворожнечі
international assistance	міжнародна допомога
international treaties	міжнародні договори
interrogation rules	правила проведення допитів
judicial proceeding	судовий розгляд
juvenile offenders	неповнолітні правопорушники
legal capacity of women	правоздатність жінок
legal effect	правовий наслідок; юридична сила
legislative measures	законодавчі заходи
national economy	народне господарство
officer authorized by law	службова особа
penitentiary system	пенітенціарна система
policies and techniques	шляхи і методи
political party	політична партія
pornographic performances	порнографічні видовища
productive employment	продуктивне працевлаштування
programme goals	програмні цілі
prompt and impartial investigation	швидке й неупереджене розслідування
protect the child	захищати дитину
provide a substantiated reply	давати обґрунтовану відповідь
psychotropic substances	психотропні речовини
public association	громадське об'єднання (організація)
recognize the right to work	визнавати право на працю
reformation	виправлення
refrain from recruiting any person	утримуватися від призову будь-якої особи
release	звільнення; звільнити
residence	(місце) проживання
right to complain (to)	право на подання скарги

right to liberty	право на свободу
safeguard the right	забезпечувати право
security of person	особиста недоторканність
social rehabilitation	соціальне перевиховання, суспільна реабілітація
sovereignty	суверенітет
state enterprise	державне підприємство
suppress	припиняти
systematic review	систематично переглядати
take a direct part in hostilities	брати безпосередню участь у воєнних діях
take proceedings before a court	розглядати справи у суді
temporary special measures	тимчасові спеціальні заходи
the sale of or traffic in children	торгівля дітьми чи їх контрабанда
trial	судовий розгляд, судовий процес
unconvinced persons	незасуджені особи
undertake to guarantee	зобов'язуватися гарантувати
unequal or separate standards	нерівноправні або диференційовані норми (стандарти)
unlawful seizure of state power	незаконне захоплення державної влади
unlawful sexual activity	незаконна сексуальна діяльність
witness	свідок

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра англійської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
Юрій КОТЛЯР

“ ” 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

Спеціальність 291
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Третій рік навчання

Розробник

В.о. завідувача кафедри
англійської філології та перекладу

Завідувач кафедри міжнародних
відносин та зовнішньої політики

Гарант освітньої програми

Декан факультету політичних наук

Начальник НМВ

Маргарита ЛИМАР

Тетяна ЗУБЕНКО

Олександр ШЕВЧУК

Ірина ГАБРО

Анастасія ХМЕЛЬ

Сергій ШКІРЧАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	<i>Іноземна мова (англійська)</i>
Галузь знань	<i>29 Міжнародні відносини</i>
Спеціальність	<i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
Спеціалізація (якщо є)	–
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини (з вивченням двох іноземних мов)»</i>
Рівень вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Курс навчання	<i>3</i>
Навчальний рік	<i>2024/2025</i>
Номер(и) семестрів:	<i>5, 6 семестри</i>
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	<i>7 кредитів / 210 год.</i>
Структура курсу:	<i>Денна форма</i>
– лекції	<i>не передбачені навчальним планом</i>
– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	<i>80 год. (45+36 год.)</i>
– годин самостійної роботи студентів	<i>129 год. (73+58 год.)</i>
Відсоток аудиторного навантаження	<i>49%</i>
Мова викладання	<i>англійська</i>
Форма проміжного контролю (якщо є)	<i>атестація (5 семестр)</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік (6 семестр)</i>

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою курсу є практичне оволодіння мовою з дотриманням орфоепічних та стилістичних норм у всіх аспектах розмовної та писемної мови. Методична стратегія спрямована на розвиток мовної діяльності студентів згідно з проблемами комунікації. Вивчення іноземної мови є важливим засобом спілкування між представниками різних країн та національностей, ознайомлення з культурою та традиціями країни, мова якої вивчається заради укріплення міжнародних зв'язків, а також є невід'ємною частиною професійної компетенції фахівця у сфері міжнародних відносин.

Завдання вивчення цієї дисципліни передбачають

- засвоєння студентами лексичних одиниць у межах пройдених тем за рахунок завдань на пояснення слів іноземною мовою, синонімію, антонімію, комбінаторність;
- розвиток читання (розвиток догадки для розуміння незнайомих слів у тексті, розпізнавання його основної ідеї, складових, структури, розпізнавання аргументації автора, аналіз змісту тексту); засвоєння певного обсягу соціокультурних знань за рахунок читання відповідних текстів;

- розвиток письма як мовленнєвого уміння на матеріалі складання листів та написання невеликих творів-есе на задану або обрану тему, де студенти можуть проявити свої творчі здібності;
- аудіювання текстів, що відносяться до тем, які вивчають студенти;
- інтеграція навичок параметрів (фонетики, лексики та граматики) під час розвитку умінь спонтанного непередготовленого говоріння.

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- дипломатичну, суспільно-політичну термінологію;
- граматичні структури, типові для фахово-орієнтованих і науково-публіцистичних текстів;
- основи теорії перекладу;
- часто вживані ідіоматичні вирази, метафори, алюзії та інші фігури мови, які відносяться до соціально-політичного дискурсу;
- стійкі вирази, реалії та безеквівалентну лексику.

має вміти:

- розрізнати функціональні стилі іноземної мови;
- вести наукову і експертно-аналітичну роботу в практичних та дослідницьких установах з використанням матеріалів іноземною мовою;
- застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань;
- виконувати перекладацьку роботу (усну та письмову) в межах своїх компетенцій, вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених задач;
- використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- розуміти імпліцитну інформацію в усному мовленні при особистому спілкуванні, виступати публічно за фаховими темами іноземною мовою;
- робити бібліографічні та інформаційні огляди, анотувати і реферувати наукову літературу іноземною мовою;
- виступати з презентаціями та доповідями під час наукових та практичних заходів іноземною мовою;
- виявляти і аналізувати специфіку комунікативної ситуації перекладу та її вплив на перекладацькі рішення;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.

Очікувані результати навчання: студент повинен оволодіти фахово-значущими компетенціями, необхідними для власної діяльності у галузі міжнародних відносин з використанням іноземної (англійської) мови дипломатичного рівня, мати вміння і навички перекладацької роботи у діловій сфері. Згідно ОПП дисципліна має формувати такі спеціальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 14. Здатність до міждисциплінарної взаємодії, налагодження та здійснення комунікаційної діяльності із зовнішнім середовищем, спілкування з експертами з інших галузей.

ЗК 15. Здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості.

ЗК 16. Здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної і автономної праці, використання системного підходу до розроблення та реалізації проектів.

ЗК 17. Здатність турбуватися про якість, виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Програмні **результати навчання** передбачають таке:

РН 03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН 05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН 12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН 13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН 17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Програма навчальної дисципліни

5 семестр

	Теми	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Public Speaking as a Vital Means of Communication	8	13
2	Public Speech: The Instrument of Personal Influence	8	13
3	Democracy and Human Rights	8	13
4	Public Relations	8	13
5	Global Society	8	13
6	Government and Society	5	8
	Всього за курсом	45	73

6 семестр

	Теми	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
7	War. Analysis of the Concept	6	9
8	Peace. Movements, Treaties, Processes	6	9
9	International Organizations	6	9
10	United Nations, Its Specialized Agencies and Related Organizations	4	6
11	European Union	4	6
12	Peacekeeping and Security Organizations	4	7
13	Global Economic Organizations	4	7
14	Association of South-East Asian Nations	2	5
	Всього за курсом	36	58

4. Зміст навчальної дисципліни

5 семестр

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Public Speaking as a Vital Means of Communication Introduction. The power of public speaking. How to be a confident communicator.
2	Тема 1. Public Speaking as a Vital Means of Communication Famous public speakers. Analysis of public speeches of rulers, politicians, leaders, and other influential historical figures. Students' reports, discussions.
3	Тема 1. Public Speaking as a Vital Means of Communication The importance of public speaking for future professionals. Overcoming stage fright. Exercises. Vocabulary work.
4	Тема 1. Public Speaking as a Vital Means of Communication Communication as a process. Revision of grammar: Relative clauses 1: clauses with <i>who/that/which</i> . Relative clauses 2: clauses with and without <i>who/that/which</i>
5	Тема 2. Public Speech: The Instrument of Personal Influence Types of communication. Oral communication. Language barriers and ways to overcome them.
6	Тема 2. Public Speech: The Instrument of Personal Influence Speech, its structure, goals and types. Preparation of a speech. Speech and body language. Public speaking mistakes.
7	Тема 2. Public Speech: The Instrument of Personal Influence Students take floor with speeches on topics, related to the future profession according to the classical scheme. Critical analysis of speeches (texts and delivering styles).
8	Тема 2. Public Speech: The Instrument of Personal Influence Practice in speech writing for peers. Teamwork. Critical analysis of speeches (texts and delivering styles).
9	Тема 3. Democracy and Human Rights Introduction. Democracy. Concepts associated with democracy. History of democracy. Features of modern democracy.
10	Тема 3. Democracy and Human Rights Historical struggle for human rights. <i>Universal Declaration of Human Rights</i> . Students' reports, discussions.
11	Тема 3. Democracy and Human Rights Fundamental rights and freedoms. Functions and influential power of mass media. Exercises. Vocabulary work.
12	Тема 3. Democracy and Human Rights Practice in presenting news information: <i>News from Around the World</i> . The history of the suffrage. The peculiarities of the suffrage in different countries. Listening. Discussions. Speeches. Revision of grammar: Relative clauses 3: <i>whose/whom/where</i> . Relative clauses 4: extra information clauses (1)

13	<p>Tema 4. Public Relations Introduction. Public Relations: Meaning, purposes, fields of influence. PR technologies and their impact on minds of people.</p>
14	<p>Tema 4. Public Relations Advertising and tricks to impact human brain. Leader countries in implementation of PR technologies. Students' reports, discussions.</p>
15	<p>Tema 4. Public Relations Ways of shaping public opinion. Spin doctors. Merchandising, its instruments and strategies. Exercises. Vocabulary work.</p>
16	<p>Tema 4. Public Relations Marketing: Tendencies and strategies. Internet marketing. National marketing strategies. Summing up. Revision of grammar: Relative clauses 5: extra information clauses (2); <i>-ing</i> and <i>-ed</i> clauses</p>
17	<p>Tema 5. Global Society Introduction. Globalisation and the international political order. Positive and negative aspects of globalization. The debate over globalization.</p>
18	<p>Tema 5. Global Society Economic integration and foreign trade. Travel and tourism. Revision of grammar: Verb+ <i>-ing</i> (<i>enjoy doing / stop doing</i> etc.). Verb+ <i>to ...</i> (<i>decide to ... / forget to ...</i> etc.)</p>
19	<p>Tema 5. Global Society Open borders, human migration and national priorities. Foreign aid. Humanitarian interventions. Exercises. Vocabulary work.</p>
20	<p>Tema 5. Global Society Investment. Transnational corporations. Listening. Discussions. Speeches.</p>
21	<p>Tema 6. Government and Society Government and its powers. The head of the government. Interaction between government and society.</p>
22	<p>Tema 6. Government and Society Student reports on the work of the Ukrainian government and governments of other countries. Listening practice. Thematic exercises.</p>
23	<p>Tema 6. Government and Society Summing up. Revision of grammar: Verb(+ object)+ <i>to ...</i> (<i>I want you to ...</i> etc.). Verb+ <i>-ing</i> or <i>to ...</i> 1 (<i>remember/regret</i> etc.)</p>

6 семестр

№	Тема занятия / план
1	<p>Тема 7. War. Analysis of the Concept Introduction. Differences between the following concepts: <i>Country, nation, state</i>. Characteristics and types of <i>sovereignty</i>. The Peace of Westphalia. Extent of sovereignties (full, partial, minimal, none) of different countries. Problems with sovereign states. Security issues.</p>
2	<p>Тема 7. War. Analysis of the Concept Understanding of the warfare phenomenon. Nature and forms of war. Causes of fighting. Revision of grammar: Verb+ <i>-ing</i> or <i>to ... 2 (try/need/help)</i>. Verb+ <i>-ing</i> or <i>to ... 3 (Like I would Like etc.)</i></p>
3	<p>Тема 7. War. Analysis of the Concept Modern and post-modern wars. Revolution. Liberal wars. Just wars: <i>Jus ad bellum and jus in bello</i>. Weapons of mass destruction. Nuclear weapons. Terrorism. Exercises. Listening. Vocabulary work.</p>
4	<p>Тема 8. Peace. Movements, Treaties, Processes The meaning of peace. Pacifism. <i>Negative peace</i> and <i>positive peace</i>. Personal violence and structural violence. Revision of grammar: <i>Prefer</i> and <i>would rather</i> Preposition (<i>in/for/about etc.</i>)+ <i>-ing</i></p>
5	<p>Тема 8. Peace. Movements, Treaties, Processes Balance of power. National and collective security. Peace processes. Arms control. Peace treaties and movements. <i>The Versailles Peace Treaty</i>. Listening and speaking practice.</p>
6	<p>Тема 8. Peace. Movements, Treaties, Processes Preventive diplomacy, peace-making, peace enforcement, peacekeeping, peacebuilding. Exercises. Listening. Vocabulary work. Revision of grammar: <i>Be/get used to</i> something (<i>I'm used to ...</i>). Verb + preposition + <i>-ing</i> (<i>succeed in -ing I accuse somebody of -ing etc.</i>)</p>
7	<p>Тема 9. International Organizations International organizations (IO) in the system of international relations. International governmental, non-governmental and hybrid organizations. Revision of grammar: Expressions+ <i>-ing</i>. <i>To ... , for ... and so that ...</i></p>
8	<p>Тема 9. International Organizations History of the IO system forming. IGO and national interests.</p>
9	<p>Тема 9. International Organizations Peacekeeping and humanitarian issues Economic stability and cooperation. Exercises. Vocabulary work. Revision of grammar: Adjective+ <i>to ...</i> <i>To ... (afraid to do)</i> and preposition+ <i>-ing (afraid of -ing)</i></p>
10	<p>Тема 10. United Nations, Its Specialized Agencies and Related Organizations</p>

	<p>The UN: Historical background. Principles and purposes of the UN activity. Sub-organizations and agencies: General characteristics. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009). Revision of grammar: <i>See somebody do</i> and <i>see somebody doing</i>. -ing clauses (<i>Feeling tired, I went to bed early.</i>)</p>
11	<p>Tema 10. United Nations, Its Specialized Agencies and Related Organizations UNESCO structure and directions of work. UNICEF: The special fund of the UN. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009).</p>
12	<p>Tema 11. European Union History and structure of the EU. European values: Unity in diversity. Saving the EU members' identities. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009). Listening and speaking practice. Revision of grammar: Prepositions: Following adjectives: <i>of, about, with, at, on, to, by, for, in, from.</i></p>
13	<p>Tema 11. European Union The EU members and their cooperation (presentations/videos about the member states). The European Single Market. The Schengen Area. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009). Revision of grammar: Prepositions: Following nouns: <i>on, to, over, with, for.</i></p>
14	<p>Tema 12. Peacekeeping and Security Organizations NATO & OSCE: Historical background. Structure, core principles of work. The international community's attitude towards the conflict in the East of Ukraine. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009).</p>
15	<p>Tema 12. Peacekeeping and Security Organizations NATO member states and diplomatic means of their cooperation (students' short reports). Leading countries in peaceful missions. Revision of grammar: Prepositions: Expressions beginning: <i>in, with, at, on, beyond, by, for, out of, under, without, within, after.</i></p>
16	<p>Tema 13. Global Economic Organizations GATT/WTO: History, the structure and specifics. Founding and mission of the International Monetary Fund (IMF) and the World Bank. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009). Revision of grammar: Linking words and phrases.</p>
17	<p>Tema 13. Global Economic Organizations Partnerships for capacity development. Does IMF help? : Experience of the assisted countries. Ukraine and the IMF: The frames of cooperation. Listening and speaking practice. Revision of grammar: Punctuation and spelling.</p>
18	<p>Tema 14. Association of Southeast Asian Nations History, principles of activity and structure of ASEAN. Achievements of cooperation between Asian states. ACEAN in the international stage. Exercises from the textbook by Chernovaty and Karaban (2009).</p>

5. Завдання для самостійної роботи та поточний контроль

Робота протягом практичних занять	Під час практичних занять студент бере активну участь у перевірці завдань до самостійної роботи та письмових вправ, в обговоренні фахових тем, дискусіях тощо.
Аналіз промови	<p>Студенти обирають для аналізу відеозапис публічного виступу керівника держави/політика/лідера або іншої впливової публічної особи на каналі English Speeches (@EnglishSpeeches) або TED.com. Студенти вивчають період та обставини, за яких було виголошено промову та аналізують не лише структуру промови, але й поведінку оратора, його міміку та жести. Аналіз має бути представлений аудиторії та супроводжуватися наочними матеріалами або презентацією у Word Power Point.</p> <p>Питання, для обговорення у рамках аналізу обраної промови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Які фактори впливають (вплинули) на оратора та формують (сформували) його стиль? – Яких результатів намагався досягти оратор? – На яку цільову аудиторію він розраховував? – Що зробило виступ особливим та цінним? – Які об'єктивні та суб'єктивні фактори вплинули на успіх чи провал промови? ...
Доповіді з фахових тем	Протягом навчального року студент готує виступи на 25-30 речень за темами, які визначає викладач (із розглянутих на практичних заняттях), резюмуючи найбільш суттєві аспекти розглянутого матеріалу. Якщо студент виявляє виняткове володіння матеріалом, він може готувати доповіді з тем, які він розглядає самостійно, узгоджуючи їх з викладачем. Регламент доповіді – 4 хвилини.
Публічний виступ	Студент готує публічний виступ, відповідно до вимог, що висуваються до такого виду роботи та обговорюються протягом практичних занять. Темою для виступу може стати будь-яке тематичне питання, яке обговорювалося у III-V навчальних семестрах. Виступ має супроводжуватися наочними матеріалами. Оцінюється якість мовлення та презентації матеріалу.
Контрольна робота	Робота виконується у письмовій формі по завершенні 5 семестру. Форма роботи – академічне есе (обсягом до 2-х аркушів А4 або 600 слів, Times New Roman 14, інтервал між рядками 1,5). Вимоги до есе: чітка структура – вступ до 15–20% (в т.ч. наявність чітко прописаної тези), основна частина до 60–70% (мінімум три правильно структурованих академічних абзаци) і висновки до 15–20%. Прямі цитати – не більше 10%. Унікальність роботи за наявності прямих цитат – не менше 85%; якщо прямі цитати відсутні – не менше 95%.
Залік	Вид підсумкового контролю знань. Проводиться у 6 семестрі. Складається з 3-х завдань, відповідь на які оцінюється до 10 балів кожне. Перше завдання оцінюється по 1 балу за правильний переклад 10 термінів або словосполучення (студент відповідає без підготовки). Друге завдання – студент відповідає без попередньої підготовки. Третє завдання – студент має 1–2 хвилини на те, щоб зосередитися і зробити короткі нотатки перед

	відповіддю. Оцінка за друге та третє завдання ставиться згідно <i>загальних критеріїв оцінки усної відповіді студента.</i>
--	--

5.1. Теми для виступів, есе (контрольних) та творчо-пошукових робіт. Студент самостійно обирає напрям і тему своєї роботи та узгоджує її із викладачем. Він не обмежений у пошуку та використанні будь-яких додаткових (академічних, рецензованих) матеріалів, у тому числі з Інтернет-ресурсів – сайтів організацій, освітніх та урядових сайтів. Тема роботи має відповідати меті та завданням курсу, містити актуальний дискурсивний аспект, мати перспективу для обговорення, сприяти розвитку творчого та аналітичного мислення. Темою роботи також може стати вислів відомої особистості (політика, громадського діяча, митця) або крилатий вислів. Викладач надає рекомендації та окреслює вимоги щодо підготовки зазначених видів робіт. Для додаткової інформації користуватися такими навчально-методичними матеріалами:

- Bailey S. *Academic writing: a handbook for international students*. Third edition. Taylor & Francis e-Library, 2011;
- *Essay writing*. The Purdue Online Writing Lab, 2021 https://owl.purdue.edu/owl/general_writing/academic_writing/essay_writing/index.html;
- Lebrun J-L. *When the scientist presents*. World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 2010.

Варіанти промов для аналізу у першому семестрі:

- 1) Steve Jobs' speech : <https://www.youtube.com/watch?v=1i9kcBHX2Nw>
- 2) Kamala Harris' speech : <https://www.youtube.com/watch?v=R9SoXA5Ogo8>
- 3) Barack Obama's speech : https://www.youtube.com/watch?v=AxxVM_Vfcek
- 4) Donald Trump's speech : <https://www.youtube.com/watch?v=2mqQMA7CSLQ>
- 5) Martin Luther King's speech : <https://www.youtube.com/watch?v=6dKimoybmEo>

Приклади тем:

1. Peace treaties as the background for the formation of international order.
2. The role of power politics and ideology in the modern diplomacy.
3. The famous speech that shook the world.
4. Skills and talents that make a good communicator.
5. The most effective type of political system (democracy, monarchy, aristocracy, etc.).
6. The Universal Declaration of Human Rights: recommendations or guidelines for action?
7. Freedom of opinion and expression: dreams and realities in modern society.
8. Protection and violation of human rights in Ukraine: the scales are still swinging.
9. International organizations of human rights: who protects whom?
10. The urgent problems affecting the Ukrainian mass media.
11. Modern warfare is a blood business.
12. Censorship as a shield of national interests.
13. Revolution: a doubtful path to freedom or the salvation of a nation?
14. Peace at any cost is for those who are incapable of fighting.
15. Democracy is the worst form of government – except for all the others that have been tried. – *Winston Churchill*
16. The object of oratory alone is not truth, but persuasion. – *Thomas Babington Macaulay*.

17. A speech is like a love affair: any fool can start one but to end it requires considerable skill. – *Stormont Samuel Mancroft*.
18. The rights of every man are diminished when the rights of one man are threatened. – *John F. Kennedy*
19. Knowledge makes a man unfit to be a slave. – *Frederick Douglass*
20. Necessity is the plea for every infringement of human freedom. It is the argument of tyrants; it is the creed of slaves. – *William Pitt the Younger*

5.2. Забезпечення освітнього процесу. Вивчення дисципліни «Іноземна мова (англійська)» здійснюється шляхом застосування на підгрупових заняттях основних та додаткових підручників (див. рекомендовані джерела), друкованих роздаткових матеріалів, аудіо- та відеоматеріалів до практичних занять.

5.3. Орієнтовні питання для підсумкового контролю:

Завдання №1. Перевірка лексики. Викладач запитує 10 термінів/словосполучень з тих, які студент має засвоїти протягом семестру. Вибірка слів охоплює розглянуті на практичних заняттях тексти, вправи із підручників. Лексика:

Турчин Д.Б. (2011). *English for international relations / Англійська мова для міжнародних відносин: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. заклад. 2-е вид., перероб. і доп.*, Unit 6 (pp. 70–75), Unit 7 (pp. 79–86); Unit 8 (pp. 92–98); Unit 10 (pp. 113–120); Unit 11 (pp. 125–134); Unit 12 (pp. 139–146).

Черноватий Л.М., Карабан В.І. (ред). (2009). *Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти (список термінів доданий до програми).*

Завдання №2. Орієнтовні теми для міні-доповіді:

1. The power of public speaking.
2. Famous public speakers.
3. The importance of public speaking for future professionals.
4. Speech, its structure, goals and types. Preparation of a speech.
5. History of democracy. Features of modern democracy.
6. Historical struggle for human rights.
7. Functions and influential power of mass media.
8. Public Relations: meaning, purposes, fields of influence.
9. Leader countries in implementation of PR technologies.
10. Advertising and tricks to impact human brain.
11. Ways of shaping public opinion. Spin doctors.
12. Merchandising and its instruments and strategies.
13. Marketing. Current tendencies. Internet marketing.
14. Globalisation and the international political order.
15. Foreign aid. Humanitarian interventions.
16. Open borders, human migration and national priorities.
17. Oral and written diplomatic communication.
18. Diplomatic correspondence as a tool of negotiations.
19. International governmental, non-governmental and hybrid organizations.

20. Non-state actors in international relations.
21. International organizations in the system of international relations.
22. Primary universal international organizations.
23. International economic and financial organizations.
24. Peacekeeping and security organizations.
25. History, principles of activity and structure of ASEAN.
26. European values: unity in diversity.
27. The IMF help: Experience of the assisted countries.
28. The international community's attitude towards the conflict in the East of Ukraine.
29. Collective measures in solving the global problems.
30. Problems with sovereign states.
31. Issues of national security for an independent state.
32. Understanding of the phenomenon of war.
33. Clausewitz's writings on the war theory.
34. Nature and forms of war.
35. Causes of fighting at the international arena.
36. Nuclear deterrence and stability-instability paradox.
37. Wars: Definitions, types, specifics and historical aspects.
38. Modern and post-modern wars.
39. Profit, faith and identity in the theories of war.
40. Revolution in the theories of war.
41. *New wars* and their impact on international stability.
42. Liberal wars in the process of the state formation.
43. Just wars: 'jus ad bellum and jus in bello'.
44. Nuclear weapons and nonproliferation.
45. Terrorism as the threat to international peace and security.
46. The meaning of peace in international relations.
47. Concepts of 'negative' and 'positive' peace.
48. Theories of peace. Balance of power.
49. Peace treaties. *The Versailles Peace Treaty*.
50. Purposes and peculiarities of international agreements
51. International treaties as a legal basis of organizations' functioning.
52. *Vienna Convention on the Law of Treaties* (1969).
53. Diplomacy and the maintenance of international peace and security.
54. Challenges to the modern diplomacy.
55. Peace movements. Civil society.
56. Peace processes in international relations.
57. Preventive diplomacy, peace-making, peace enforcement, peacekeeping, peacebuilding.
58. Authority, 'soft power' and 'smart power'.
59. Military power, economic power, power over public opinion.
60. Power of international organizations in shaping of our world.

Завдання №3. Приклади цитат для обговорення:

61. In speaking it is best to be clear and say just enough to convey the meaning. – *Confucius*
62. Communication is something so simple and difficult that we can never put it in simple words. – *T.S. Matthews*

63. It is better to debate a question without settling it than to settle a question without debating it. – Joseph Joubert
64. The flood of money that gushes into politics today is a pollution of democracy. – *Theodore White*
65. There is nothing more wonderful than freedom of speech. – *Ilya G. Ehrenburg*
66. A military coup needs a sacrifice and courage that you can't find in an army without morale. – *Jalal Talabani*
67. If the freedom of speech is taken away then dumb and silent, we may be led, like sheep to the slaughter. – *George Washington*
68. When product is right, you don't have to be a great marketer. – *Lee Lacocca*
69. Communication is the most important form of marketing. – *Morita Akiko*
70. If I only had two dollars left I would spend one dollar on PR. – *Bill Gates*
71. Some are born great, some achieve greatness, and some hire public relations officers. – *Daniel J. Boorstin*
72. Democracy is not the law of the majority but protection of the minority. – *Albert Camus*
73. Democracy cannot succeed unless those who express their choice are prepared to choose wisely. – *Franklin D. Roosevelt*
74. Democracy is four wolves and a sheep voting on dinner. – *Robert A. Heinlein*
75. Education is a human right with immense power to transform. On its foundation rest the cornerstones of freedom, democracy. – *Kofi Annan*
76. The ballot is stronger than the bullet. – *Abraham Lincoln*
77. The human brain starts working the moment you are born and never stops... until you stand up to speak in public. – *George Jessel*
78. Make sure that you have finished speaking before your audience has finished listening! – *Dorothy Sarnoff*
79. The supreme art of war is to subdue the enemy without fighting. – *Sun Tzu*
80. To deny people their human rights is to challenge their very humanity. – *Nelson Mandela*
81. There may be times when we are powerless to prevent injustice, but there must never be a time when we fail to protest. – *Elie Wiesel*
82. A war for a great principle ennobles the nation. – *Albert Pike*
83. We make war that we may live in peace. – *Aristotle*
84. There was never a good war or a bad peace. – *Benjamin Franklin*
85. Justice without force is powerless; force without justice is tyrannical. – *Blaise Pascal*
86. War is sweet to those, who have not experienced it. – *Desiderius Erasmus*
87. Globalization is not a monolithic force but an evolving set of consequences – some good, some bad and some unintended. It is the new reality. – *John B. Larson*
88. Information technology has been one of the leading drivers of globalization, and it may also become one of its major victims. – *Evgeny Morozov*
89. Contrary to the received wisdom, global markets are not unregulated. They are regulated to produce inequality. – *Kevin Watkins*
90. Globalization means using slaves to manufacture products that are then sold to the unemployed! – *Marine Le Pen*

Орієнтовні питання за темами курсу, які може ставити викладач на заліку:

1. How important are public skills in your future profession? How can public speaking skills help you to achieve success in your life?
2. How is public speaking different from daily conversation? How is it similar?

3. Do you think that communication skills are the most important skills for a person? Why?
4. How to grab the audience's attention? What tricks do public speakers use to attract attention? Is humour appropriate in a speech?
5. Why does speechmaking become more complex as a cultural diversity increases?
6. How does nonverbal communication influence verbal communication?
7. What are the major features of democracy? What are the characteristic features of democratic society?
8. Is your country democratic? What does a true democracy imply? Is democracy worth fighting for?
9. Do some people in your country have more rights than others? Is it fair?
10. What human rights are violated in your country, if any, most of all? Is 'yes', could the situation be improved?
11. Who, in your opinion, was the most outstanding and infamous person in Ukraine's history? Explain your opinion.
12. Who, in your opinion, was the most infamous person in Ukraine's history? Explain your opinion.
13. What would you do if you could run your country for the whole term of office?
14. Why do some TV channels distort events and are in the pursuit of sensationalizing?
15. Why do people sometimes rebel against their society?
16. What is the role of Public Relations in modern society?
17. What are the qualities that a PR expert should possess? Would you like to work in this sphere?
18. How can PR benefit or damage democratic society?
19. What is the role of spin doctors in shaping public opinion? Do you think that PR specialists often try to deceive the public?
20. How is advertising different from publicity?
21. How is marketing and merchandising important for buying and selling goods?
22. What are the causes of war? Are there any ways of settling severe international conflicts without resorting to war?
23. If everybody wants peace, then why are there so many military conflicts and wars?
24. Do you think that war is something necessary? Do you think it may bring about positive changes?
25. Why are some countries allowed to have nuclear weapons and other are not?
26. What are the causes and types of terrorism?
27. Do you think that globalization threatens cultural diversity and national sovereignty?
28. Do you think that globalization can lead to the creation of one global country? Would you like to be a citizen of the world?
29. Do you think that nationalism is a great barrier to globalization?
30. What do you think are the causes of emigration?
31. What common values should be respected by states for successful international relations?
32. What are the major challenges facing the EU?
33. Do you support NATO enlargement? Do you think that it may pose a threat to some countries?
34. What are the functions of the UN? What is the UN's influence on international politics? Do you think that it plays one of the most important roles in international politics?

Приклад залікового білету

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ПЕТРА МОГИЛИ

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»_
Семестр__6__
Навчальна дисципліна _____ Іноземна мова (англійська)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ №0

(кожне завдання оцінюється до 10 балів)

- 1. Translate into English and Ukrainian the terms that your teacher will randomly ask you.**
- 2. Deliver a 5-minute speech on the following topic:**
History, principles of activity and structure of ASEAN.
- 3. Argue your agreement or disagreement with the following quote following the structure of an academic paragraph:**
It is better to debate a question without settling it than to settle a question without debating it. –
Joseph Joubert

Затверджено на засіданні
кафедри теорії практики та перекладу з англійської мови
Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ року

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

5 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять	3	В залежності від кількості студентів	55
Аналіз промови	5	1	5
Публічний виступ	10	1	10
Доповідь з фахової теми	5	2	10
Перевірка знань фахової лексики	5	2	10
Разом за семестр			90
Контрольна робота			10
Загальна кількість балів за семестр			100

6 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять	3	В залежності від кількості студентів	50
Доповідь з фахової теми	5	2	10
Перевірка знань фахової лексики	5	2	10
Разом за семестр			70
Залік			30
Загальна кількість балів за семестр			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
67–74	D	задовільно	
60–66	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання завдань для досягнення максимальної кількості балів

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань.

Загальні критерії оцінки усної відповіді студента (для публічного виступу, доповідей із фахових тем, аналізу промови, заліку)

Національна шкала	Бали	Вимоги
Відмінно	5	Студент: <ul style="list-style-type: none"> • вільно володіє уміннями та навичками, які визначені програмою; • правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти; • висловлює власне ставлення до навчального матеріалу; • відповідь чітка і завершена; • вільно або на високому рівні володіє англійською мовою; • знає значний обсяг фахової лексики та вільно ним оперує; • виконує переклад матеріалу на високому рівні; • може обговорювати широке коло фахових питань та тем англійською мовою; • публічний виступ добре структурований та відповідає всім вимогам; • обсяг доповіді становить 25–30 речень; • наочний супровід до виступів – до 14–15 змістовних, добре структурованих слайдів;
	8–10 (залік)	
Добре	4	<ul style="list-style-type: none"> • при доборі фактів припускається незначних помилок; • власне ставлення висловлює, але в аргументації зустрічаються окремі неточності; • володіє англійською мовою на рівні, достатньому для ведення бесід із більшістю фахових питань; • мова добра, наявні неточності у вимові та граматичні помилки, що критично не впливають на висловлення точки зору доповідача, або не спотворює зміст першоджерела при перекладі; • публічний виступ має чітку структуру та відповідає більшості вимог; • обсяг доповіді становить до 20–24 речення; • наочний супровід до виступів – до 12–13 змістовних, добре структурованих слайдів;
	6–7 (залік)	

Задовільно	2–3	<ul style="list-style-type: none"> • користується лише окремими вміннями та навичками, які визначені програмою; • порушує логіку викладу; • відповідь недостатньо самостійна; • аргументація слабка;
	3–5 (залік)	<ul style="list-style-type: none"> • є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках; • мова спрощена, багато граматичних, лексичних та інших помилок, що заважають вільно спілкуватися з фахових тем та частково спотворюють зміст першоджерела при перекладі; • публічний виступ слабка структурований, але студент творчо підходить до презентації матеріалу; • обсяг доповіді становить до 17–19 речень; • наочний супровід до виступів – до 10–11 слайдів;
Незадовільно	1	<ul style="list-style-type: none"> • не володіє необхідними для здійснення завдання вміннями та навичками; • головного фактичного матеріалу не знає; • рівень володіння англійською мовою низький;
	1–2 (залік)	<ul style="list-style-type: none"> • публічний виступ не має чіткої структури та специфічних рис, притаманних для такого виду роботи; • обсяг доповіді становить до 15–16 речень; • наочний супровід до виступів – менше 10.

Додаткові критерії оцінки за видами робіт

Перевірка знань фахової лексики	Викладач запитує 20 термінів/словосполучень з тих, які студент має засвоїти протягом семестру. Вибірка слів охоплює розглянуті на практичних заняттях тексти, вправи із підручників. За кожну правильну відповідь студент отримує 0,25 балу. Таким чином, за 20 правильних відповідей: 0,25*20 = 5 балів .
Робота протягом практичних занять	3 бали: студент демонструє готовність підтримати будь-яку дискусію; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; вільно висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; регулярно висвітлює цікаві факти та корисну інформацію, самостійно дібрану із різних науково-популярних та академічних джерел; демонструє творчий підхід при виконанні вправ та підготовці доповідей; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань. Демонструє середньо-високий рівень володіння англійською мовою; засвоює нову лексику та активно нею користується; веде записи протягом практичних занять.
	2 бали: студент підтримує більшість дискусій з фахових тем; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань. Граматичні, лексичні та фонетичні помилки компенсує активністю та позитивною динамікою у підвищенні рівня вмінь та навичок; засвоює нову лексику та активно нею користується.

	<p>1 бал : студент неохоче бере участь у дискусіях; власну точку зору висловлює лише коли його напряду запитують; готовий із домашнім завданням, але якість його виконання не завжди висока; за можливості уникає участі у колективних видах роботи; надає перевагу ролі «слухача». Ініціативи не виявляє.</p>
Контрольна робота	<p>Академічне есе оцінюється у 10 балів.</p> <p>9–10 балів : есе має чітку структуру – вступ до 15–20% (в т.ч. наявність чітко прописаної тези), основну частину до 60–70% (мінімум три правильно структурованих академічних абзаци) та висновки до 15–20%. Кількість прямих цитат не перевищує 10%. Відсоток плагіату не більше 5% роботи. Цитати мають посилання (у тексті або списку використаних джерел). Граматичні, стилістичні та інші помилки відсутні або не суттєві; мова характерна для академічного письма. Студент правильно і в достатній кількості добирає необхідні для аргументації факти; висловлює власне ставлення до обраної теми; есе повністю розкриває тему, думка автора логічна і завершена.</p> <p>7–8 балів : вимоги залишаються вищезазначеними, проте у структурі есе наявні порушення – його складові спрощені або надто розгорнуті; факти підібрано із допущенням незначних логічних та інших помилок; власна думка студента висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності.</p> <p>4–6 балів : структуру есе порушено (відсутня чітко сформульована теза, абзаци не містять достатню кількість речень тощо). Логічність авторської позиції викликає сумніви; думка автора періодично губиться; аргументація недостатньо сильна; відсутні плавні і логічні переходи між абзацами. Студент припускається помилок, що помітно впливають на текст есе та його сприйняття. Мова частково відповідає нормам академічного письма.</p> <p>1–3 бали : структуру есе грубо порушено, обсяг не відповідає вимогам викладача. Автор не формулює тезу і не висловлює власного бачення теми, або ж точка зору автора не зрозуміла. Студент не використовує фактологічних даних для підтримки своїх думок, демонструє шаблонне мислення. Аргументація слабка і не витримує критики. Робота важко сприймається через значну кількість помилок різного типу. Мова спрощена і не відповідає нормам академічного письма.</p>
Залік	<p>Складається із завдань (питань), відповідь на які оцінюється в межах 10 балів кожне. <u>Перше завдання</u> оцінюється по 1 балу за правильний переклад 10 термінів або словосполучень. Оцінка за <u>друге-третє завдання</u> ставиться згідно <i>загальних критеріїв оцінки усної відповіді студента</i>. Специфіка відповіді на третє питання полягає у тому, що воно має бути структуроване аналогічно до академічного абзацу:</p> <p>9–10 балів : академічний абзац містить 8–10 речень відповідно до розгорнутої структури: головне (тематичне) речення з уточнювальним коментарем, три речення з аргументами, три допоміжних речення, заключне речення із уточнювальним коментарем; мова викладу чиста, речення змістовні і легко сприймаються; думка студента чітка і зрозуміла; аргументація достатня.</p> <p>7–8 балів : абзац має спрощену структуру (відсутні допоміжних речення), абзац написаний стилістично і граматично правильно. Мова викладу чиста, речення змістовні і легко сприймаються; думка студента чітка і зрозуміла; аргументація достатня.</p> <p>5–7 балів : структуру абзацу порушено так, що це частково впливає на його</p>

цілісність. Мова викладу добра, проте наявні різні типи помилок, а головна ідея залишається не зовсім зрозумілою. Думка автора частково губиться. Аргументи цікаві, але спрощені за контентом і обсягом.

1-4 бали : технічні вимоги до академічного абзацу грубо порушені. Речення не формують єдине ціле. Очевидно, що студент доклад зусиль до написання, проте не зміг ані сформулювати чітко тезове речення, ані пояснити свою точку зору. Наявні різні типи помилок, які ускладнюють сприйняття і аналіз роботи.

4. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / За ред. Л.М. Черноватого та В.І. Карабана. Вінниця: Нова Книга, 2009. 240 с.
2. Турчин Д. Б. English for international relations / Англійська мова для міжнародних відносин: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. заклад. 2 -е вид., перероб. і доп. / Дмитро Турчин. Вінниця : Нова Книга, 2011. 256 с.
3. Сох М. Introduction to international relations: Undergraduate study in Economics, Management, Finance and the Social Sciences. University of London, 2016. 292 p.
4. Eastwood J. Oxford guide to English grammar. Oxford University Press, 1994. 446 p.
5. Mc Glinchey S. (Ed.). International relations. Bristol, England: E-International Relations Publishing, 2017. 238 p.

Додаткові

1. Борисенко І.І., Євтушенко Л.І., Дайнеко В.В. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції: Навчальний посібник. К.: «Логос», 1999. 416 с.
2. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
3. Ребрій О.В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти/За ред. Л.М. Черноватого та В.І. Карабана. Вінниця: Нова Книга, 2009. 240 с.
4. Bailey S. Academic writing: A handbook for international students. Third edition. Taylor & Francis e-Library, 2011. 252 p.
5. Lebrun J-L. When the scientist presents. World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 2010. 293 p.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство закордонних справ України : Офіційна сторінка // URL : <https://mfa.gov.ua/ua>
2. BBC News : Official website // URL : <http://www.bbc.com/news/>
3. European Union : Official website // URL : https://europa.eu/european-union/index_en
4. The Purdue Online Writing Lab // URL : https://owl.purdue.edu/owl/general_writing/academic_writing/essay_writing/index.html

5. North Atlantic Treaty Organization : Official website // URL : <https://www.nato.int>
6. UNICEF for Every Child : Official website // URL : <https://www.unicef.org>
7. United Nations : Official website // URL : <https://www.un.org/en/>
8. VOA. Voice of America : Official website // URL : <http://www.voanews.com/>

Фахова лексика із дисципліни

(Черноватий Л.М., Карабан В.І. *Європейський союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації*)

Слово/ словосполучення	Переклад	Приклад речення
the Parties to the Treaty	учасник договору	<i>The Parties to the Treaty</i> approved measures to set up regional system of collective security.
(to) reaffirm one's faith	підтверджувати віру	The preamble of the Charter of the UN expresses collective readiness <i>to reaffirm faith</i> in fundamental human rights.
purposes and principles of the Charter of the UN	цілі та принципи Статуту ООН	To maintain international peace and security is the one of the most important <i>purposes and principles of the Charter of the UN</i>
(to) live in peace	жити в мирі	Governments have an obligation to guarantee our present generation a right <i>to live in peace</i> .
(to) safeguard the freedom	захищати свободу	NATO's purpose is <i>to safeguard the freedom</i> and security of all its members by political and military means.
common heritage	спільна спадщина	The Commission highlighted the principle of <i>the common heritage</i> of humankind.
civilization, founded on	цивілізація, заснована на	Among all wars, the main task is to preserve contemporary <i>civilization, founded on</i> the principles of freedom.
principles of democracy	принципи демократії	Power should be based on the <i>principles of democracy, justice and equality</i> .
individual liberty	індивідуальна/особиста свобода	Everyone, regardless of gender, nationality, religion, has the right to <i>individual liberty</i> .
the rule of law	верховенство права	<i>The rule of law</i> is a fundamental support for a democracy.
(to) settles of disputes	врегулювання суперечок	The key role of the International Court of Justice is <i>to settle disputes</i> peacefully, without using weapons.
(to) be involved of disputes	брати участь в суперечках	The EU held a meeting for parties who <i>were involved of disputes</i> .
by peaceful means	мирними засобами	All states should settle their disputes <i>by peaceful means</i> .
endanger international peace and security	загрожувати міжнародному миру та безпеки	The UN directs all forces against terrorism, which <i>endanger international peace and security</i>
(to) refrain from the	утримуватися від	The obligation <i>to refrain from the threat</i> in

threat	загрози	international relations was established in the Charter.
use of force	використання сили	The fundamental obligation of Member States under the Charter <i>to use of force</i> and to avoid aggression.
inconsistent with the purposes	суперечить цілям	Any States could not take measures, which <i>inconsistent with the purpose</i> of the Charter.
peaceful and friendly international relations	мирні і дружні міжнародні відносини	The main objective for diplomats is building <i>peaceful and friendly international relations</i> among all countries.
(to) strengthen free institution	зміцнення вільних органів, інститутів	The parties undertake <i>to strengthen free institution</i> and promote conditions of stability.
(to) bring about a better understanding	досягнення кращого розуміння	The purpose of holding an extraordinary session <i>was bringing about a better understanding</i> among the Heads of Delegation.
(to) seek eliminate conflict	пошук ліквідації конфліктів	Because of the deterioration of world stability, we must <i>seek eliminate the conflict</i> for improving the situation.
(to) encourage economic collaboration	заохочувати економічне співробітництво	The president of Ukraine attracts foreign investors as a plan <i>to encourage economic collaboration</i> .
(to) achieve the objectives of the Treaty	досягти завдань договору	Government needs to continue effective actions <i>to achieve the objectives of the Treaty</i> .
separately and jointly	поодинці та спільно	Changing articles in the Charter should States must take <i>separately and jointly</i> .
by means of mutual aid	засобами спільної допомоги	Any disputes between the countries must be settled <i>by means of mutual aid</i> .
(to) maintain and develop a capacity	підтримувати і розвивати потенціал	Encouraging foreign investment makes possible <i>to maintain and develop country's capacity</i> .
(to) resist an armed attack	протистояти збройним нападам	A well-armed army can resist an armed attack.
in the opinion of	за думкою	<i>In the opinion</i> of political strategists, 'Brexit' will badly influence the UK's economic collaboration.
territorial integrity	політична незалежність	According to the last date, the main issue at the meeting of heads is based on the full restoration of Ukraine's <i>territorial integrity</i> .
in concert with other Parties	за узгодженням з іншими сторонами	All decisions on the Commission are made <i>in concert with other Parties</i> .
(to) reaffirm one's faith in purposes and	підтверджувати віру в цілі та принципи	The Parties to this Treaty <i>reaffirm their faith in the purposes and principles</i> of the Charter

principles		of the United Nations
attempt to live in peace	намагання жити в мирі	Every nation supports <i>attempt to live in peace</i> with all peoples.
nations and governments	народи та уряди	<i>Nations and governments</i> must act as one whole in order to support the stability of the country.
the Parties obligate to safeguard the freedom	сторони зобов'язуються охороняти свободу	<i>The UN Parties obligate to safeguard the freedom</i> , common heritage and civilization of their peoples.
founded on principles of democracy	заснований на принципах демократії	Strong state should be <i>founded on principles of democracy</i> and have economic stability.
(to) promote stability and well-being	підтримувати стабільність та добробут	Strengthening public institutions would help to <i>promote stability and well-being</i> in the country.
north Atlantic area	Північноатлантична зона	<i>The North Atlantic area</i> promotes free trade.
bring together efforts for collective defence	поєднати зусилля для колективного захисту	Commission is resolved to <i>bring efforts for collective defence</i> and for the preservation of peace and security.
(to) be involved into international disputes	бути утягнутими до міжнародних суперечок	Negotiation is one of the methods of resolving the conflict between the parties who <i>was involved into international disputes</i> .
endanger peace and security	ставити під загрозу мир та безпеку	The country's weak position in the international arena and internal instability are <i>endanger its peace and security</i> .
in any manner, inconsistent with the	будь-яким засобом, несумісним з	Protecting territorial integrity for peace and security use force <i>in any manner, inconsistent with the international law</i> .
contribute toward the further development	сприяти подальшому розвитку	Ukraine's accession to the EU could cause economic improvement and <i>contribute toward the further development</i> other areas.
eliminate conflict in policies	виключити конфлікт з політики	The UN undertakes negotiation to settle disputes and to <i>eliminate conflicts in policies</i> .
by means of continuous and effective mutual aid	шляхом постійної та ефективної взаємодопомоги	There is only one way to avoid global <i>problems by means of continuous and effective mutual aid</i> of nations and governments.
develop individual and collective capacity	підтримувати та розвивати індивідуальні та колективні можливості	All persons should have opportunity to <i>develop their individual and collective capacity</i> .
consult together	проводити спільні консультації	The Parties will <i>consult together</i> in the case that one of them perceives that its territorial integrity or security is at risk.
political	політична незалежність	<i>Political independence</i> is only a first stage

independence		and must be accompanied by economic independence.
individually and in concert with the other Parties	індивідуально та разом з іншими сторонами	In the UN, all members are acting <i>individually and in concert with the other Parties</i> .
(to) deem necessary	вважати необхідним	The Council shall take such additional measures, as it <i>deems necessary</i> for peace and security.
(to) restore the security	відновити безпеку	Dismantling nuclear weapons will <i>restore the security</i> necessary for collective well-being.
international engagements	міжнародне зобов'язання	Settle international disputes needs clear policy strategies and respect for <i>international engagements</i> taken by countries.
(to) be in conflict with the provision of the Treaty	суперечити положенню договору	Requirements set by one of the parties <i>are in conflict with the provision of the Treaty</i> .
(to) establish a Council	утворити Раду	In the open debate last year, a few countries expressed the proposal <i>to establish a Council working group</i> on the protection of civilians.
(to) be represented on Council	бути представленим у Раді	The Member States should have the opportunity <i>to be represented on the Council</i> more frequently.
(to) consider matters	для розгляду питань	The Working Group met on 9 January 1999 <i>to consider matters</i> relating to the organization of work during the session.
the implementation of the Treaty	реалізація договору	Further negotiations and <i>the implementation of the Treaty</i> will be of great relevance to indigenous peoples.
(to) set up subsidiary bodies	створення допоміжних органів	The Board can <i>set up subsidiary bodies</i> , known as Commissions.
by unanimous agreement	за одностайною згодою	The selection committee has made all its decisions by unanimous agreement.
(to) contribute to the security of the North Atlantic area	сприяти безпеці Північноатлантичної зони	Military support from member countries of NATO <i>contribute to the security of the North Atlantic area</i> .
(to) accede to the Treaty	приєднатися до договору	States parties are also invited to India <i>to accede to the Treaty</i> .
(to) become a Party to the Treaty	стати стороною договору	Every State is entitled <i>to become a party to the Treaty</i> .
instrument of accession	інструмент приєднання	<i>The instrument of accession</i> of Mexico contained the some reservation.
(to) affect the rights and obligations	впливати на права та обов'язки	The Protocol wasn't intended <i>to affect the rights and obligations</i> of States parties to the United Nations treaties
(to) be in force for ten years	набути чинності на 10 років	This resolution continues <i>to be in force for ten years</i> .

(to) consult together	проконсультуватися	Matters relating to the employment of the officers and staff and concerning other conditions the heads of governments should <i>consult together</i>
for the purpose of	з метою	This first visit was undertaken <i>for the purpose of</i> establishing personal and official contacts with the President of France.
(to) review the Treaty	переглянути договір	The heads of Government of the organization signed a declaration of intent <i>to review the recent Treaty</i> .
(to) ratify the Treaty	ратифікувати договір	During the political consultations between Spain and Portugal, parties decided <i>to ratify the Treaty</i> as soon as possible.
(to) carry out the provision of the Treaty	виконати умови договору	On the meeting was asked to form 5 groups on individual <i>issues to carry out the provision of the Treaty</i> .
in accordance with	у відповідності з	All individual bodies perform their functions <i>in accordance with</i> the Charter.
constitutional processes	конституційні процеси	The United Nations facilitated such meetings on issues of the rule of law and <i>constitutional processes</i> .
(to) enter into force	набути чинності	The Treaty is <i>to enter into force</i> on 9 March 2020 following its ratification by the parliaments
the majority of the signatories	більшість голосів	The Charter of the UN is ratified by the five permanent members of the Security Council and <i>the majority of other signatories</i> , and comes into force.
texts are equally authentic	тексти мають однакову силу	The original of the present Protocol, of which the English, French and Russian <i>texts are equally authentic</i> .
(to) deposit in the archives	зберігати в архівах	All signed originals shall be <i>deposited in the archives</i> of the NATO.
duly certified copies	завірені копії	The request shall include <i>duly certified copies</i> .
third State	третя країна	A treaty does not create either obligations or rights for a <i>third State</i> without its consent.
(to) consider matters concerning	розглядати питання, що стосуються	States Parties <i>consider matters concerning</i> compliance with the obligations entered into by new member countries.
(to) invite any other European country	запросити будь-яку іншу європейську країну	<i>Any other European country</i> can be invited to sign the Charter.
(to) contribute to the security	сприяти безпеці	One army was deployed in Latvia <i>to contribute to the security</i> of NATO battalion.
invited hereby	запрошена таким чином	President of the USA was <i>invited hereby</i> for

		unofficial meeting to France.
(to) deposit	передати на збереження	Heads of States invited parties to expedite process of the <i>deposit</i> of their instruments to 18 September 2016.
instrument of accession	документ про вступ	<i>The instrument of accession</i> of Mexico contained some reservations
affecting any way	впливати будь-яким чином	It is necessary to change the provisions of the Treaty without <i>affecting in any way</i> the primary objectives.
the rights and obligations under the Charter	права та обов'язки згідно зі Статутом	Each member of NATO should follow <i>the rights and obligations under the Charter</i> .
after the Treaty has been in force for 10 years	після дії Договору на протязі 10 років	The contract expires <i>after the Treaty has been in force for 10 years</i> .
if any of them so requests	за бажанням будь якої з них	Changing conditions of agreements will occur <i>if any of them so requests</i> .
for the purpose of reviewing the Treaty	з метою переглянути Договір	The annual session will be held earlier <i>for the purpose of reviewing the Treaty</i> .
the Treaty enter into force between the States	договір набуде чинності між державами	The Commission will be established when <i>the Treaty enters into force between the States</i> .
(to) duly certify	сертифікувати належним чином	The previous agreement was not ratified as it wasn't <i>duly certify</i> .
consolidate one's position	закріпити місце	Political parties continued to <i>consolidate their positions</i> ahead of the upcoming elections.
(to) maintain military forces	підтримка збройних сил	During the session Member States highlighted necessary <i>points to maintain military forces</i> .
(to) impose governments	нав'язувати уряд	The recent conflict helped to <i>impose a government</i> submitted to them.
(to) resist further pressure	протистояти подальшому тиску	The weakening army complicate mission to <i>resist further pressure</i> .
(to) create a system of common defence	створити систему спільної оборони	An agreement was announced in April 2001 to <i>create a system of common defence</i> .
mutual commitments	взаємні зобов'язання	All international community needs to respect <i>mutual commitments</i> .
(to) ensure the adequate defence	забезпечити адекватну оборону	The successful performance of these functions is dependent on <i>ensuring the adequate defence</i> .
just and peaceful order	справедливий і мирний порядок	The articles on <i>peaceful and just</i> international order are envisaged in the Charter.
relaxation of tension	послаблення напруги	Successful elections resulted in the <i>relaxation of tension</i> in country.
agreements on	угоди про стратегічні	The new <i>agreement on strategic arms</i>

strategic arms	озброєння	became a new step for improving of interstate relations.
conventional forces	звичайні сили	One of the pillars of security and stability in Europe it is the Treaty <i>on Conventional Forces</i> .
(to) deploy missiles	розміщувати ракети	Yesterday, the President of the United States accepted a decision to <i>deploy</i> new <i>missiles</i> .
permanent representative	постійний представник	A <i>permanent representative</i> is a diplomat who is the head of a country's diplomatic mission to an international organisation.
by consensus	за консенсусом	Both sides finished negotiations <i>by consensus</i> .
nuclear forces	ядерні сили	Strategic nuclear weapons are in service with the strategic <i>nuclear forces</i> .
(to) review policy issues	перегляд питань політики	The Constitutional Commission started its work with <i>the review of policy issues</i> .
principal spokesman	головний прес-секретар	<i>Principal spokesman</i> conveys information to the public.
external relations	зовнішні відносини	At the European Union, democracy assistance is a core element of <i>external relations</i> .
individual liberty	індивідуальна свобода	Fundamental human right is the right of everyone to <i>individual liberty</i> .
common protection against aggression	спільний захист проти агресії	NATO forces in Kosovo represent the <i>common protection against aggression</i> .
multilateral regional agreement	багатостороння регіональна угода	The Governments of those countries have <i>signed multilateral regional agreement</i> .
relations between the West and the East have deteriorated	відносини між Заходом та Сходом погіршились	After the conflict, relations <i>between the West and the East have deteriorated</i> .
deploy medium-range missiles	розміщувати ракети середньої дальності	As soon as agreement was reached between the parties, <i>states deployed medium-range missiles</i> .
the Soviet Union collapsed	Радянський Союз розпався	The Cold War ended, when <i>the Soviet Union collapsed</i> .

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра англійської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Юрій КОТЛЯР

“ ” 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

Спеціальність 291

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Четвертий рік навчання

Розробник

Маргарита ЛИМАР

В.о. завідувача кафедри
англійської філології та перекладу

Тетяна ЗУБЕНКО

Завідувач кафедри міжнародних
відносин та зовнішньої політики

Олександр ШЕВЧУК

Гарант освітньої програми

Ірина ГАБРО

Декан факультету політичних наук

Анастасія ХМЕЛЬ

Начальник НМВ

Сергій ШКІРЧАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	<i>Іноземна мова (англійська)</i>
Галузь знань	<i>29 Міжнародні відносини</i>
Спеціальність	<i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
Спеціалізація (якщо є)	
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини»</i>
Рівень вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Курс навчання	<i>4</i>
Навчальний рік	<i>2024/2025</i>
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма
	<i>7, 8 семестри</i>
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	<i>4 / 120</i>
Структура курсу:	Денна форма
	<i>48 год. (30 год. + 18 год.)</i>
	<i>72 год. (45 год. + 27 год.)</i>
Відсоток аудиторного навантаження	<i>48 %</i>
Мова викладання	<i>англійська</i>
Форма проміжного контролю (якщо є)	<i>атестація (7 семестр)</i>
Форма підсумкового контролю	<i>іспит (8 семестр)</i>

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою курсу є практичне оволодіння мовою з дотриманням орфоепічних та стилістичних норм у всіх аспектах розмовної та писемної мови. Методична стратегія спрямована на розвиток мовної діяльності студентів згідно з проблемами комунікації. Вивчення іноземної мови є важливим засобом спілкування між представниками різних країн та національностей, ознайомлення з культурою та традиціями країни, мова якої вивчається заради укріплення міжнародних зв'язків, а також є невід'ємною частиною професійної компетенції фахівця у сфері міжнародних відносин.

Завдання вивчення цієї дисципліни передбачають

- засвоєння студентами лексичних одиниць у межах пройдених тем за рахунок завдань на пояснення слів іноземною мовою, синонімію, антонімію, комбінаторність;
- розвиток читання (розвиток догадки для розуміння незнайомих слів у тексті, розпізнавання його основної ідеї, складових, структури, розпізнавання аргументації автора, аналіз змісту тексту); засвоєння певного обсягу соціокультурних знань за рахунок читання відповідних текстів;
- розвиток письма як мовленнєвого уміння на матеріалі складання листів та написання невеликих творів-есе на задану або обрану тему, де студенти можуть проявити свої творчі здібності;
- аудіювання текстів, що відносяться до тем, які вивчають студенти;
- інтеграція навичок параметрів (фонетики, лексики та граматики) під час розвитку умінь спонтанного непередготовленого говоріння.

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- дипломатичну, суспільно-політичну термінологію;
- граматичні структури, типові для фахово-орієнтованих і науково-публіцистичних текстів;
- основи теорії перекладу;
- часто вживані ідіоматичні вирази, метафори, алюзії та інші фігури мови, які відносяться до соціально-політичного дискурсу;
- стійкі вирази, реалії та безеквівалентну лексику.

має вміти:

- розрізняти функціональні стилі іноземної мови;
- вести наукову і експертно-аналітичну роботу в практичних та дослідницьких установах з використанням матеріалів іноземною мовою;
- застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань;
- виконувати перекладацьку роботу (усну та письмову) в межах своїх компетенцій, вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених задач;
- використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- розуміти імпліцитну інформацію в усному мовленні при особистому спілкуванні, виступати публічно за фаховими темами іноземною мовою;
- робити бібліографічні та інформаційні огляди, анотувати і реферувати наукову літературу іноземною мовою;
- виступати з презентаціями та доповідями під час наукових та практичних заходів іноземною мовою;
- виявляти і аналізувати специфіку комунікативної ситуації перекладу та її вплив на перекладацькі рішення;
- використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.

Очікувані результати навчання: студент повинен оволодіти фахово-значущими компетенціями, необхідними для власної діяльності у галузі міжнародних відносин з використанням іноземної (англійської) мови дипломатичного рівня, мати вміння і навички перекладацької роботи у діловій сфері. Згідно ОПП дисципліна має формувати такі спеціальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 14. Здатність до міждисциплінарної взаємодії, налагодження та здійснення комунікаційної діяльності із зовнішнім середовищем, спілкування з експертами з інших галузей.

ЗК 15. Здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості.

ЗК 16. Здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної і автономної праці, використання системного підходу до розроблення та реалізації проектів.

ЗК 17. Здатність турбуватися про якість, виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.

СК 2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК 6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК 7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК 12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Програмні **результати навчання** передбачають таке:

РН 03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН 05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН 12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН 13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН 17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма

7 семестр

№	Теми	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
1	Environmental Issues	10	15
2	Science and Technologies	10	15
3	Home Reading: <i>Mortal Engines</i> by Philip Reeve	10	15
	Всього за курсом	30	45

8 семестр

№	Теми	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
	<i>Vocabulary practice</i>		
4	Word Formation	2	3
5	Multiple Meaning	2	3
6	Education	2	3
7	Quality and Quantity in the Life	2	3
8	Technological Progress	2	3
9	World Issues	2	3
10	Social Problems	2	3
11	Work, Business and Money	2	3
12	News, Media and Advertising	2	3
	Всього за курсом	18	27

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій (*лекції не передбачено навчальним планом*).

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять:

Денна форма

7 семестр

№	Тема
1	Тема 1. Environmental Issues Introcution. Personal care of the environment. Environment issues in international relations. Factors threatening the environment.
2	Тема 1. Environmental Issues Human-induced environmental changes.

	Nations' actions aimed at controlling and reducing environmental problems. Exercises. Vocabulary work.
3	Tema 1. Environmental Issues Global warming. International cooperation on global warming. Exercises. Vocabulary work.
4	Tema 1. Environmental Issues Environmental or ecological disasters: Dust bowl, oil spill, great smog etc. Students' reports and presentations.
5	Tema 1. Environmental Issues Environmental pollution and ways to protect the planet. Listening. Discussions. Speeches. Revision of grammar: Modals: <i>Had better; It's time ... Would.</i> Modals in requests, offers, permission and invitations.
6	Tema 2. Science and Technologies Introduction. Technologies of the XX and XXI centuries. Artificial intelligence.
7	Tema 2. Science and Technologies Internet and how it influences international society. Genetic engineering. Exercises. Vocabulary work.
8	Tema 2. Science and Technologies Nanotechnologies. Exercises. Vocabulary work.
9	Tema 2. Science and Technologies Space exploration. Assessing technologies and their effects on society. Students' reports and presentations.
10	Tema 2. Science and Technologies Science of the future. Prospects for humankind. Listening. Discussions. Speeches. Revision of grammar: Passive 1: <i>Is done I was done.</i> Passive 2: <i>Be done I been done I being done.</i>
11	Tema 3. Home Reading: <i>Mortal Engines</i> by Philip Reeve <i>Reading practice.</i> General description of the novel. Information about its author. The title of the novel. The reality in which events take place. The geography of the imaginary world. Reasons for its difference from the "correct" geography of the real world. <i>Grammar:</i> Reported speech
12	Tema 3. Home Reading: <i>Mortal Engines</i> by Philip Reeve <i>Reading practice.</i> Key characters and the main themes. The reality of <i>Mortal Engines</i> from the perspective of historians and engineers. Parallels with our own world. Real history lessons. Municipal Darwinism philisiphy.
13	Tema 3. Home Reading: <i>Mortal Engines</i> by Philip Reeve <i>Reading practice.</i> Mechanised cities, stalkers, MEDUSA and other fruits of technological progress. Technology vs. life. Monsters in the novel. <i>Grammar:</i> Linking words and phrases

14	Тема 3. Home Reading: <i>Mortal Engines</i> by Philip Reeve <i>Reading practice.</i> A disaster for the environment, its consequences for the world and relations between people. Drawing analogies with real history. The concept of an atomic clock. Prospects for mankind.
15	Тема 3. Home Reading: <i>Mortal Engines</i> by Philip Reeve The final colloquium. Summing up the results and students' reports on the book.

8 семестр

Протягом семестру студенти повторюють лексику та виконують граматичні вправи на закріплення та поглиблення знань з тих тем, які вивчалися на бакалавраті.

№	Тема
1	Тема 4. Word Formation Prefixes and suffixes in word formation. Replacing phrases with one word. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
2	Тема 5. Multiple Meaning Choosing the correct meaning of a word. Synonyms. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
3	Тема 6. Education Basic aspects of learning activities. Consolidation. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
4	Тема 7. Quality and Quantity in the Life The concepts of quantity and quality in life. Different types of characteristics. Comparison. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
5	Тема 8. Technological Progress Vocabulary of modern technologies. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
6	Тема 9. World Issues Changes in the world and their perception. International issues shaping the modern world. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
7	Тема 10. Social Problems Problems faced by people in society. Offences and consequences. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
8	Тема 11. Work, Business and Money Searching for and getting a job. Business and material well-being. Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
9	Тема 12. News, Media and Advertising

Informing the public. Press speculation. Media issues and the role of advertising Reading. Dialogue speaking. Listening. Grammar and vocabulary exercises.
---

5. Завдання для самостійної роботи та поточний контроль

Робота протягом практичних занять	Під час практичних занять студент бере активну участь у перевірці завдань до самостійної роботи та письмових вправ, в обговоренні фахових тем, дискусіях тощо.
Виступи з фахових тем	Протягом 7-го семестру студент готує виступи на 25-30 речень за темами, які визначає викладач (із розглянутих на практичних заняттях), резюмуючи найбільш суттєві аспекти розглянутого матеріалу. Якщо студент виявляє виняткове володіння матеріалом, він може готувати доповіді з тем, які він розглядає самостійно, узгоджуючи їх з викладачем. Регламент доповіді – 4 хвилини.
Перевірка знань лексики	Перевірка лексики – 8-й семестр. Кожні три пари за трьома темами викладач перевіряє студента на предмет знання відповідної лексики.
Аналіз книги <i>Mortal Engines</i>	Протягом 7-го семестру студенти читають книгу Філіпа Ріва «Смертні машини» – Reeve, Philip. (2021). <i>Mortal Engines</i> . US, UK: Harper Collins. Книга торкається багатьох тем, які цікаво розглядати, проводячи паралелі із реальним життям. Враховуючи, що у ній розкриваються теми політики, відносин між містами-державами, протистояння різних ідеологічних рухів, застосування зброї масового знищення та використання новітніх технологій, які вбивають навколишнє середовище тощо, вона видається корисною для ознайомлення. Книга різною мірою охоплює практично всі теми, які вивчалися студентами протягом попередніх років. Під час відведених семінарських занять студенти діляться враженнями від прочитання книги, аналізують те, як у ній розкриваються ключові теми – починаючи від особистісних відносин між головними героями, закінчуючи питаннями політичними; практикують навички читання та перекладу, усного мовлення (переказ), повторюючи не лише спеціальну, але й загальну лексику, граматичні теми відтворення непрямої мови, використання сполучних слів тощо.
Контрольний тест	Фінальний онлайн тест у 7-му семестрі, що включає 30 питань за книгою <i>Mortal Engines</i> . Відповідь на 1 правильне питання оцінюється у 0,5 балів.
Іспит	Вид підсумкового контролю знань. Проводиться у 8 семестрі. Іспитовий білет включає чотири завдання по 10 балів.

5.1. Приклади тем для виступів та творчо-пошукових робіт:

1. The growing role of the environmental factor in international diplomacy.
2. International cooperation for the elimination of the Chernobyl disaster consequences.
3. Global warming as a by-product of industrial development.
4. Prospects for 'replacing' the human mind with artificial intelligence.
5. Nanotechnologies, their benefits and harms to modern societies.
6. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) report: 'Code red' for human driven global heating.

Питання для обговорення книги Ф. Ріва «Смертні машини» (*Mortal Engines*):

1. Give a general description of the novel and its summary. Define the genre and readership of the novel. How is it attractive to people of different ages?
2. How can you explain the title of the novel? Were there any special reasons to write it? Is there any ideological basis? What does the author say about his book? How can you comment on Municipal Darwinism and aggressive capitalism?
3. What are the key characters of the novel?
4. What are the main themes described and addressed in the novel? Define the conflicts that form the basis of the plot.
5. How the main characters relate to violent and non-violent problem solving? Whose approach is the most effective in addressing issues?
6. Analyse the reality of *Mortal Engines* from the perspective of historians and engineers. What do they think about history and its lessons? What are their values?
7. MEDUSA is not the only thing that the engineers of London decided to use. Is it acceptable to resurrect stalkers for military and industrial purposes? How is Shrike qualitatively different from the stalkers created in London? How can this be explained?
8. *Mortal Engines* is a book full of monsters – monstrous mechanisms and people. What monsters from the book can you list? What makes them monsters – their appearance, motivation, actions, or something else? Can you definitely call Shrike monster? What is the scariest monster in the novel?
9. Make a comparative analysis of the supporters of Municipal Darwinism and the Anti-Traction League. Who of them is hypothetically more likely to have a prosperous future?
10. What symbols can be found in the novel? What meaning can they have?
11. Pay attention to the way the world is depicted in *Mortal Engines*. What caused the environmental catastrophe and how did the population of post-apocalyptic Europe adapt to it? How does this affect the relationships between the main characters?
12. How do you see technical development in *Mortal Engines*? What does it represent and what can it lead to in the future?
13. What parallels can be drawn between the world depicted by Philip Reeve and the world we live in? Are there any common features? If so, in which areas of our existence?

5.2. Забезпечення освітнього процесу:

- робоча навчальна програма;
- методичні рекомендації до самостійної роботи студентів;
- комплект основних засобів (навчально-методичний комплекс);
- додаткові підручники та навчальні посібники;
- словники і довідкова література;
- комп'ютерні навчальні та діагностичні програми;
- тестові і контрольні завдання для модульного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень студентів;
- матеріали для проміжного та підсумкового контролю: білети, завдання для контрольної роботи, тексти тощо.

5.3. Підсумковий контроль:

Теми для доповіді:

1. Environment as a key component of international relations.
2. Environmental pollution in developed and developing countries: comparative analysis.
3. Environmental or ecological disasters: general review.
4. Natural disasters and regions of the world: general review.
5. The problem of drinking water pollution in different regions of the world.

6. Ozone depletion and ozone holes: background of the problem, danger and solutions.
7. Droughts and drinking water shortages: geography, current situation and solutions.
8. Hurricanes, tornadoes and other atmospheric disasters: geography, current situation and solutions.
9. Floods, tsunamis and other water disasters: geography, current situation and solutions.
10. World ocean problems and international cooperation for its protection.
11. Moves of the earth's surface, earthquakes and volcanic eruptions.
12. Global warming and its consequences.
13. Chernobyl as a global ecological disaster.
14. Global changes in fauna and flora: causes, consequences and ways to preserve natural diversity.
15. International cooperation on climate change: numbers, interests and institutions.
16. International environmental cooperation: governmental and non-governmental scopes.
17. Cooperation of countries in confronting man-made disasters.
18. Technologies of the XX and XXI centuries.
19. The most important inventions of the last two centuries.
20. Artificial intelligence: threat or help to humanity.
21. Internet as a means of global communications.
22. Genetic engineering in medicine, agriculture and other fields: the benefit-harm ratio.
23. Nuclear power and green technologies.
24. Nanotechnologies: prospects for use, impact on quality of life and risks to human health.
25. Space exploration: history, prospects and significance for humanity.

Питання для дискусії та висловлення власних міркувань:

26. What are the major environmental problems confronting your country? Are you satisfied with your country's environmental policy?
27. Do people of your country care about the environment? Are you environment-conscious? Do you drop litter? Are there enough litter bins in your city? Do you think people, who drop litter, should be fined? Have you ever picked up litter thrown by other people?
28. How successful, in your opinion, are the scientists in controlling climate change?
29. What is the Kyoto Protocol? Why did some countries (e.g. the USA) fail to sign it?
30. Do you think that we have to use alternative sources of energy (solar power, wind power, hydroelectric power) more? Do you think that people and governments do enough to conserve energy?
31. What will happen to the global economy when fossil fuels come to an end?
32. What would you do if you knew for sure that there would soon be the end of the world?
33. Is there any connection between sustainable development and the improvement of standards of living?
34. Is sustainable development more important for developed, developing, or undeveloped countries?
35. Do you believe that humankind will manage to terra-form planets such as the Moon and Mars so that people can live there?
36. If you were the environment minister, what measures would you take to protect the environment?
37. What environmental issues would you put on the agenda if you had the opportunity to speak at the UN or at a plenary meeting of another international organization? What would be the purpose of your speech? What suggestions would you make?
38. What is the difference between science and technology?
39. What are the advantages and disadvantages of technological advances?
40. What are the most important inventions of the last 1,000 years for humankind, in your opinion?
41. Do you think that modern technologies have improved our lives?
42. Will people live longer in the future due to scientific and technological progress?
43. What makes a robot different from a human being? What makes it different from an ordinary machine?
44. Do you think that intelligence can arise only in conscious human being? Will the human mind always be superior to "computer brain"?

45. What are the pros and cons of learning a foreign language with the help of the computer and the Internet?
46. Are there many people addicted to the Internet in your country? Do you think that it is a sort of disease?
47. Is it possible that genetically modified organisms will eliminate existing species?
48. Do you think that parents should be allowed to choose the sex of their babies? Explain.
49. Do you think that people should be cloned? What scientific and medical benefits may clonning of humans have? Does it violate any moral codex?
50. Do you think that people will ever visit mars or live on the Moon? Would you like to travel in space? Do you think that in the near future as average person will be able to do it?

Цитати відомих діячів:

51. We won't have a society if we destroy the environment. – *Margaret Mead*
52. Environment is no one's property to destroy; it's everyone's responsibility to protect. – *Mohith Agadi*
53. We don't have to sacrifice a strong economy for a healthy environment. – *Dennis Weaver*
54. A nation that destroys its soils destroys itself. Forests are the lungs of our land, purifying the air and giving fresh strength to our people. – *Franklin D. Roosevelt*
55. If all mankind were to disappear, the world would regenerate back to the rich state of equilibrium that existed ten thousand years ago. If insects were to vanish, the environment would collapse into chaos. – *E. O. Wilson*
56. What we are doing to the forests of the world is but a mirror reflection of what we are doing to ourselves and to one another. – *Chris Maser*
57. To waste, to destroy our natural resources, to skin and exhaust the land instead of using it so as to increase its usefulness, will result in undermining in the days of our children the very prosperity which we ought by right to hand down to them amplified and developed. – *Theodore Roosevelt*
58. Sooner or later, we will have to recognise that the Earth has rights, too, to live without pollution. What mankind must know is that human beings cannot live without Mother Earth, but the planet can live without humans. – *Evo Morales*
59. Earth provides enough to satisfy every man's needs, but not every man's greed. – *Mahatma Gandhi*
60. It is horrifying that we have to fight our own government to save the environment. – *Ansel Adams*
61. The only way forward, if we are going to improve the quality of the environment, is to get everybody involved. – *Richard Rogers*
62. It has become appallingly obvious that our technology has exceeded our humanity. – *Albert Einstein*
63. Imagination is more important than knowledge. For knowledge is limited, whereas imagination embraces the entire world, stimulating progress, giving birth to evolution. – *Albert Einstein*
64. The real danger is not that computers will begin to think like men, but that men will begin to think like computers. – *Sydney Harris*
65. Never trust a computer you can't throw out a window. – *Steve Wozniak*
66. Technology is anything that wasn't around when you were born. – *Alan Kay*
67. Any sufficiently advanced technology is equivalent to magic. – *Arthur C. Clarke*
68. All of the biggest technological inventions created by man – the airplane, the automobile, the computer – says little about his intelligence, but speaks volumes about his laziness. – *Mark Kennedy*
69. Just because something doesn't do what you planned it to do doesn't mean it's useless. – *Thomas Edison*
70. One machine can do the work of fifty ordinary men. No machine can do the work of one extraordinary man. – *Elbert Hubbard*
71. Humanity is acquiring all the right technology for all the wrong reasons. – *R. Buckminster Fuller*

72. The great myth of our times is that technology is communication. – *Libby Larsen*
73. You cannot endow even the best machine with initiative; the jolliest steamroller will not plant flowers. – *Walter Lippmann*
74. If we continue to develop our technology without wisdom or prudence, our servant may prove to be our executioner. – *Omar Bradley*
75. Science and technology revolutionize our lives, but memory, tradition and myth frame our response. – *Arthur Schlesinger*

Терміни для перекладу (Турчин Д. Б. English for international relations, 2011, С. 46-69):

76. 1) впливати, відвернути екологічну катастрофу, забруднювач, прогрес, непримиренні противники; 2) contamination, deterrent, artificial manipulations, carpenter, (to) contravene.
77. 1) знищувати, поширення, відволікати, роз'яснювання (з'ясування), вічні закони; 2) diversification, (to) encompass, environmental pollution, (to) imply, incrementally.
78. 1) значно зменшений, парникові гази, неминучий, основні знаряддя, випадково; 2) (to) mesh, mistreatment, (to) reverse the threat, patterned, potter.
79. 1) екологічна катастрофа, промислові забруднювачі, різні освітні вимоги, висвітлюючий/пояснювальний, тісно; 2) непоправна шкода, природні ресурси, забруднення, розбіжності/відмінності, застосовувати.
80. 1) нескінченні ресурси, задоволення основних потреб, утримання (від голосування), рясний (більше ніж достатній), багатий; 2) (to) safeguard, strictest standards, diverge, eternal life, (to) hang.
81. 1) зміна клімату (кліматичних моделей), відвернути (відводити, відхиляти), збережений, відстоювати (захищати, стверджувати), причинні зв'язки; 2) depletion of the ozone layer, principles underlying (smth.), pure, rigidity, science and technology.
82. 1) промислове забруднення, погано поводитися/ставитися, нерозривний (такий, що неможливо відділити), переплетені, цілі; 2) partially poisoned, (to) perceive, practicality, pure conjectures, rewards.
83. 1) зменшувати, жертвуючи комфортом, подорожувати без цілі (вештатися), дефіцитний, безтурботний (спокійний); 2) sustainable, variable, sharp value distinction, significantly, spectator.
84. 1) постійні методи збереження, величезний і різноманітний, парові двигуни, істотний, призупиняти (відкладати); 2) alteration of climate patterns, conserved, abstention, contaminant, varying interplay.
85. 1) знищення (виснаження) озонового шару, стримуючий фактор, урізноманітнення, залежний (від чогось), тесляр; 2) (to) avert an ecological crisis, (to) destroy, inevitable, advancement, (to) assert.
86. 1) поєднувати, частково отруєний, вічне життя, поступово (робити щось), із візерунком; 2) (to) affect, distribution, environmental collapse, elucidated, fundamental tools.
87. 1) забруднення, охоплювати, забруднення довкілля, різнитися (йти різними напрямками), кріпити або підтримувати щось зверху; 2) infinite resources, irreversible damage, (to) employ, inextricable, interwoven.
88. 1) відвертати загрозу, захист (оберігати), штучні маніпуляції, заперечувати (йти усупереч), означати; 2) (to) avert, dramatically diminished, abundant, affluent, bitter opponents.
89. 1) найжорсткіші вимоги/норми, сталий (стійкий), сприймати, гончар, практичність; 2) greenhouse gases, industrial pollutants, causal relationships, differing educational requirements, distinctions.
90. 1) змінна (величина), чисті здогадки, різка значима відмінність, значно, глядач (спостерігач); 2) industrial pollution, meeting the basic needs, (to) mistreat, eternal laws, inextricably.
91. 1) чистий, (вин)нагорода, жорсткість (суворість), наука і техніка; принципи, що лежать в основі; 2) natural resources, pollution, (to) reduce, (to) distract, elucidative.

92. 1) впливати, відвернути екологічну катастрофу, збережений, парові двигуни, змінна взаємодія; 2) sacrificing comfort, sustainable conservation methods, vast and diverse, objectives, (to) roam.
93. 1) забруднювач, знищення (виснаження) озонового шару, стримуючий фактор, урізноманітнення, підтверджувати; 2) alteration of climate patterns, (to) encompass, environmental collapse, abstention, advancement.
94. 1) парникові гази, промислове забруднення, неминучий, непримиренні противники, причинні зв'язки; 2) deterrent, distribution, diversification, dramatically diminished, infinite resources.
95. 1) забруднення, знищувати, забруднення довкілля, заперечувати (йти усупереч), відволікати; 2) industrial pollutants, irreversible damage, artificial manipulations, carpenter, diverge.
96. 1) задоволення основних потреб, поєднувати, природні ресурси, частково отруєний, поступово (робити щось); 2) mistreatment, scarce, serene, steam engine, substantial.
97. 1) забруднення, зменшувати, застосовувати, вічні закони, чисті здогадки; 2) greenhouse gases, inevitable, (to) reverse the threat, incidentally, inextricably.
98. 1) захист (оберігати), найжорсткіші вимоги/норми, переплетені, (вин)нагорода, наука і техніка; 2) strictest standards, variable, distinctions, (to) hang, patterned.
99. 1) відвертати загрозу, жертвуючи комфортом, постійні методи збереження, багатий, висвітлюючий (пояснювальний); 2) partially poisoned, environmental pollution, fundamental tools, (to) perceive, practicality.
100. 1) нескінченні ресурси, непоправна шкода, сталий (стійкий), залежний (від чогось), різка значима відмінність; 2) (to) mistreat, affluent, principles underlying (smth.), significantly, (to) suspend.

Приклад іспитового білету

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ПЕТРА МОГИЛИ

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» _____
Семестр 8 _____
Навчальна дисципліна _____ Іноземна мова (англійська)

ІСПИТОВИЙ БІЛЕТ №0

(кожне завдання оцінюється до 10 балів)

1. Translate the following words and collocations: the first five – into English and the second five – into Ukrainian: 1) нескінченні ресурси, задоволення основних потреб, утримання (від голосування), рясний (більше ніж достатній), багатий; 2) (to) safeguard, strictest standards, diverge, eternal life, (to) hang.

2. Deliver a 5-minute speech on the following topic:

The problem of drinking water pollution in different regions of the world.

3. Answer the question(s) and explain your point of view:

What are the advantages and disadvantages of technological advances?

4. Argument your agreement or disagreement with the following quotation:

All of the biggest technological inventions created by man – the airplane, the automobile, the computer – says little about his intelligence, but speaks volumes about his laziness. – *Mark Kennedy*

Затверджено на засіданні

кафедри теорії практики та перекладу з англійської мови

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ року

В.о. завідувача кафедри англійської філології
та перекладу

_____ Т.В. Зубенко

Екзаменатор

_____ М.Ю. Лимар

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма

7 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять	3	В залежності від кількості студентів	45
Виступ з фахової теми	10	2	20
Аналіз книги <i>Mortal Engines</i>	10	1	20
Контрольний тест	15	1	15
Разом за семестр			100

8 семестр

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Робота протягом практичних занять	5	В залежності від кількості студентів	45
Перевірка знань лексики	5	3	15
Іспит			40
Разом за семестр			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
67–74	D	задовільно	
60–66	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації.

Оцінюватися може виконання студентами будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими студенти демонструють власне аналітичне мислення.

Загальні критерії оцінки усної відповіді студента (для виступів із фахових тем та іспиту)

Національна шкала	Бали	Вимоги
Відмінно	9-10	<ul style="list-style-type: none"> • студент вільно володіє уміннями та навичками, які визначені програмою; • правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти; відповідь чітка і завершена; • може обговорювати широке коло фахових питань і тем; • вільно / на високому рівні (B2-C1) володіє англійською мовою в усній та письмовій формах; • знає значний обсяг фахової лексики; • якісно виконує переклад матеріалу; • <u>обсяг доповіді</u> становить 25-30 речень; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – 18-20 змістовних, добре структурованих слайдів.
Добре	7-8	<ul style="list-style-type: none"> • при доборі фактів припускається незначних помилок; • власне ставлення студентом висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності; • володіє англійською мовою на рівні, достатньому для ведення бесід з більшістю фахових питань; • мова добра, наявні неточності у вимові та граматичні помилки, що критично не впливають на висловлення точки зору доповідача, або не спотворює зміст першоджерела при перекладі; • <u>обсяг доповіді</u> становить до 20-24 речення; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – 16-17 змістовних, добре структурованих слайдів.
Задовільно	4-6	<ul style="list-style-type: none"> • студент користується лише окремими уміннями та навичками, які визначені програмою; • порушує логіку викладу; аргументація слабка; демонструє фрагментарні знання фактичного матеріалу; • мова спрощена, багато граматичних, лексичних та інших помилок, що заважають вільно спілкуватися з фахових тем та спотворюють зміст першоджерела при перекладі; • обсяг доповіді становить до 17-19 речень; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – 15 слайдів.
Незадовільно	1-3	<ul style="list-style-type: none"> • студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями та навичками; • уникає використання нової лексики; максимально спрощує відповідь; обмежується загальними (завченими) фразами; • рівень володіння англійською мовою низький, проте достатній для висловлення власної думки; • <u>обсяг доповіді</u> становить до 15-16 речень; • <u>для творчо-пошукової роботи</u> – менше 15 слайдів.

Додаткові критерії оцінки за видами робіт

Перевірка знань фахової лексики	Викладач запитує 20 термінів/словосполучень з тих, які студент має засвоїти протягом семестру. Вибірка слів охоплює розглянуті на практичних заняттях тексти та вправи. За кожну правильну відповідь студент отримує 0,25 балу. Таким чином, за 20 правильних відповідей: 0,25*20 = 5 балів .
Робота протягом практичних занять	<p>3 бали: студент демонструє готовність підтримати будь-яку дискусію за фаховою темою; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; вільно висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; регулярно висвітлює цікаві факти та корисну інформацію, самостійно дібрану із різних науково-популярних та академічних; демонструє творчий підхід при виконанні вправ та підготовці доповідей; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань, демонструючи організаторські та лідерські навички. Демонструє середньо-високий рівень володіння англійською мовою. Студент засвоює нову лексику та активно нею користується. Охоче сприймає новий матеріал, веде записи протягом практичних занять.</p> <p>2 бали: студент підтримує більшість дискусій з фахових тем; влучно відповідає на питання викладача та одногрупників; висловлює власне бачення з різних питань; готовий із домашнім завданням; бере активну участь у виконанні різного роду групових завдань. Граматичні, лексичні та фонетичні помилки компенсує активністю та позитивною динамікою у підвищенні рівня вмінь та навичок. Студент засвоює нову лексику та активно нею користується.</p> <p>1 бал: студент неохоче бере участь у дискусіях; власну точку зору висловлює лише за крайньої необхідності – коли безпосередньо запитують; готовий із домашнім завданням, але якість його виконання не завжди висока; за можливості уникає участі у колективних видах роботи. На практичних заняттях надає перевагу ролі «слухача». Ініціативності не виявляє.</p>
Аналіз книги <i>Mortal Engines</i>	<p>Аналіз книги оцінюється у 20 балів. Студенти обговорюють книгу та дають відповіді на питання щодо її змісту протягом відведених занять, наводячи на підтвердження своїх відповідей цитати з книги та посилаючись на додаткові джерела інформації, які пов'язані з аналізом книги. Студенти отримують по 4 додаткові бали до тих, що вони можуть отримати за роботу на практичному занятті (5 занять * 4 бали = 20 балів).</p> <p>4 бали – студент демонструє знання не лише основних моментів книги, але й деталей, висловлює своє бачення щодо прочитанного та може провести чіткі аналогії із реаліями сьогодення та деякими історичними подіями;</p> <p>3 бали – студент демонструє знання не лише основних моментів книги, а також деяких деталей, проте не може якісно проаналізувати прочитане та його зв'язок із реальним життям;</p> <p>2 бали – студент демонструє знання лише основних моментів книги, не обговорюючи деталі та уникаючи поглибленого аналізу прочитаного;</p> <p>1 бал – студент орієнтується у сюжеті та може узагальнено його переказати, але не здатен ані здійснити глибокий аналіз сюжету, ані побачити зв'язок між прочитаним та реальним життям.</p> <p>У разі відсутності студента протягом обговорень, він може дати відповіді на питання у письмовій формі, підкріплюючи їх цитатами із книги та вказуючи з яких розділів (сторінок) їх взято. Розгорнуті та правильні відповіді на всі 13 питань оцінюються у 20 балів; на 10 питань – 15 балів; 9 питань –</p>

	13,5 балів; 8 питань – 12 балів; 7 питань – 10,5 балів; 6 питань – 9 балів; 5 питань – 7,5 бали; 4 питання – 6 балів; 3 питання – 4,5 бали; 2 питання – 3 бали; 1 питання – 1,5 бали. Повна відповідь оцінюється у 1,5 бали; відповідь, що містить певні фактичні неточності або частково розкритий зміст питання, – 1 бал; узагальнена відповідь, у якій не міститься конкретики, – 0,5 бала.
Іспит	Складається з 4-х питань, відповідь на які оцінюється до 10 балів кожне. Перше завдання оцінюється по 1 балу за один правильно перекладений термін. Оцінка за друге-четверте завдання ставиться згідно <i>загальних критеріїв оцінки усної відповіді студента</i> .

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Турчин Д. Б. English for international relations / Англійська мова для міжнародних відносин: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. заклад. 2 -е вид., перероб. і доп. Вінниця : Нова Книга, 2011. 256 с.
2. Cox M. Introduction to international relations: Undergraduate study in Economics, Management, Finance and the Social Sciences. University of London, 2016. 292 p.

7.2. Додаткові:

1. Англо-український словник Міжнародного Порівняльного і Європейського права. Упоряд.: В.І.Муравйов, Л.І.Шевченко, В.В.Дайнеко [та ін.]. За ред. Муравйова В.І., Шевченко Л.І. Київ: Арії, 2009.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
3. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
4. Eastwood J. Oxford guide to English grammar. Oxford University Press, 1994. 446 p.

7.3. Онлайн ресурси:

1. Міністерство закордонних справ України. URL : <https://mfa.gov.ua/ua>
2. BBC News. URL : <http://www.bbc.com/news/>
3. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>
4. European Union. URL : https://europa.eu/european-union/index_en
5. North Atlantic Treaty Organization. URL : <https://www.nato.int>
6. UNICEF for Every Child. URL : <https://www.unicef.org>
7. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>
8. VOA. Voice of America. URL : <http://www.voanews.com/>

8. Словник із дисципліни

1. Environmental Issues	
(to) affect	впливати
alteration of climate patterns	зміна клімату (кліматичних моделей)
(to) avert	відвернути, відводити, відхиляти
(to) avert an ecological crisis	відвернути екологічну катастрофу
conserved	збережений
contaminant	забруднювач
contamination	забруднення
depletion of the ozone layer	знищення (виснаження) озонowego шару
(to) destroy	знищувати

deterrent	стримуючий фактор
distribution	поширення
diversification	урізноманітнення
dramatically diminished	значно зменшений
(to) encompass	охоплювати
environmental collapse	екологічна катастрофа
environmental pollution	забруднення довкілля
greenhouse gases	парникові гази
industrial pollutants	промислові забруднювачі
industrial pollution	промислове забруднення
inevitable	неминучий
infinite resources	нескінченні ресурси
irreversible damage	непоправна шкода
meeting the basic needs	задоволення основних потреб
(to) mesh	поєднувати
(to) mistreat	погано поводитися/ставитися
mistreatment	погане поводження/ставлення
natural resources	природні ресурси
partially poisoned	частково отруєний
pollution	забруднення
(to) reduce	зменшувати
(to) reverse the threat	відвертати загрозу
sacrificing comfort	жертвуючи комфортом
(to) safeguard	захист; оберігати
strictest standards	найжорсткіші вимоги/норми
sustainable	сталий, стійкий
sustainable conservation methods	постійні методи збереження
variable	змінна (величина)
vast and diverse	величезний і різноманітний
2. Science and Technologies	
abstention	утримання (від голосування)
abundant	рясний, більше ніж достатній
addict	залежний (від чогось)
advancement	прогрес
affluent	багатий
artificial manipulations	штучні маніпуляції
(to) assert	відстоювати, захищати, стверджувати
bitter opponents	непримиренні противники
carpenter	тесляр
causal relationships	причинні зв'язки
(to) contravene	заперечувати, йти усупереч
differing educational requirements	різні освітні вимоги
distinctions	розбіжності/відмінності
(to) distract	відволікати
diverge	різнитися, йти різними напрямками
elucidated	роз'яснювання/з'ясування
elucidative	висвітлюючий, пояснювальний
(to) employ	застосовувати
eternal laws	вічні закони
eternal life	вічне життя
fundamental tools	основні знаряддя
(to) hang	кріпити або підтримувати щось зверху

(to) imply	означати
incidentally	випадково, між іншим
incrementally	поступово (робити щось)
inextricable	нерозривний (такий, що неможливо відділити)
inextricably	тісно
interwoven	переплетені
objectives	цілі
patterned	із візерунком
(to) perceive	сприймати
potter	гончар
practicality	практичність
principles underlying (smth.)	принципи, що лежать в основі
pure conjectures	чисті здогадки
pure	чистий
rewards	(вин)нагорода
rigidity	жорсткість, суворість
(to) roam	подорожувати без цілі, вештатися
scarce	дефіцитний
science and technology	наука і техніка
serene	безтурботний, спокійний
sharp value distinction	різка значима відмінність
significantly	значно
spectator	глядач, спостерігач
steam engine	парові двигуни
substantial	істотний
(to) suspend	призупиняти, відкладати
varying interplay	змінна взаємодія
(to) verified	підтверджувати